

Uppskriftir, klausur úr ýmsum dagblöðum, en mest úr
Tímaritinu Rétti c.a. 1923-1950, um heimsstríð, horfur
auðvaldi, Halldór Laxness, Sovétstjórnina, Jesús Krist o.fl.

Bjarni Benediktsson – Stjórnsmálaráðherra – Þjóðviljinn – Réttur og bylting - Réttur

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Bréfa- og málasafn 1946-1953.
Askja 2-15, Örk 4

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Definisjon på en kosmopolitt i «Sovjet Encyclopedia».
Utgaven for 1935: «Den som hevder at han ikke hører til noen enkelt nasjon, men betrakter hele verden som sitt hjem.»

Utgaven for 1949: «En person med upatriotiske, borglige meninger som hyklersk hevder at hele verden er dødt og nest fødreland og som nøkter å forsyare sitt eget land.»

(— T. R. Fyvel i «The New Leader».)

helt fra 1880-årene var at arbeiderne og kapitaleierne har felles interesser, var han ikke tilhenger av noen solidarisk lønnspolitikk. Dette kommer særlig frem under behandlingen av teorien for akkordarbeid (s. 226). Men han anla heller ikke noe ensidig arbeidsgiversyn.

Tvertimot understreket han sterkt at når først en akkord er fastlagt må ikke arbeidsgiveren slå den ned

Réttur, 1.hefti, 1930. Úr ritdómi Gunnars Ben.: Evisaga Jesú frá Nazaret.

bls. 309

"Séra Gunnar er laus af klafa trúarbragðanna."

bls. 311

"Petta er í fáum dráttum hramsagan um byltingamanninn, verkalyðsforingjann, Jesú frá Nazaret. En hryggilegasti pátturinn í sögu hans hefst þó ekki fyrr en hann er dáinn, þegar hann er verður að trúarbragðahöfund og verður smám saman verkfæri í höndum þeirrar stéttar, er hann hataði og bærðist gegn, verkfæri til þess að halda kúguðum lýði í þrelslegri/auðmýkt. Í 19 aldir hefur minning Jesú frá Nazaret verið svívirt í hverri kristinni kirkju.

Verkalyðsforinginn, byltingarmaðurinn, bolschevikkinn, Jesú frá Nazaret, verður guð yfirstéttanna, arörneningjanna!-----
Sem betur fer eru trúarbrögðin sem óoast að missa tökin á fólkinu."

bls. 312

"Vonandi verður þessi bók til þess að hjálpa mörgum til þess að losa sig af klafa trúarbragðanna og skilja, að Jesú frá Nazaret stofnaði aldrei nein trúarbrögð. Þvert á móti var hann trúarbragðaandstæðingur. Hann var foringi

snú

Réttur, 1.hefti, 1930. Úr greininni:
"Alþýðuverzlanir." eftir H.K.Laxness.
bls. 94-95.

"Eins og ég sagði áðan, er það allt of almenn skoðun, að til þess að koma áhugamálum sínum í framkvæmd, þurfi ekki annað en setja kross fyrir framan rétt nöfn, þegar kosið er, keppa að því að tryggja sér þingmeirihluta og kasta svo öllum áhyggjum upp á fulltrúana og ötulleik þeirra á hinum pólitísku vettvangi. Sumir álíta aftur á móti að eina ráðið til að framkvæma hugmyndir jafnaðarstefnunnar sé blóðug bylting og valdataka verkalyðsins með ofbeldi. Mér dettur ekki í hug að afneita því að þetta kunni að vera hin viturlegasta aðferð í ýmsum löndum."

Réttur, 1.tbl., 1930. Úr gr: "Fyrsta ár miðt sem verkamaður í RB." eftir A. Kjærulf Nielsen.

bls. 32

"Nú hafa kjörskrár verið hreinsaðar, og nýjar kosningar í ýmsar bæjarstjórnir og sóknarnefndir farið fram í fylki þessu. Það er nefnt "að hreinsa kjörskrána", að strika út af þeim nöfn manna, sem ekki hafa atkvæðisrétt samkvæmt kosningarlögum, en hafa þó komist á þær með einhverju móti. Í RB hafa braskarar og storbændur og annar andbytingasinnaður hluti þjóðarinnar ekki kosningarrétt. Í öðrum löndum munu það vera þessir flokkar manna, sem oft látan mikið til sín taka."

Réttur, 1.hefti, 1930: Úr greininni: "Hin efnalega söguskoðun." eftir Brynj. Bjarnason.

bls. 14-15

Í sósialistisku þjóðfélagi horfir þetta allt öðru viði við. Menn hætta að líta á málin frá sjónarmiði einstaklingsins. Vilji mannanna verður skipulagður og menn finna, að þeir eru sjálfir próunaröflin og að sögu-próunin er á valdi þeirra. Menn finna sig ekki lengur háða neinum utanaðkomandi metti og hætta því að trúá á imynduð, yfirmáttúrleg öfl. Trúarbrögðin hverfa."

Síðar á bls. 15

"Forystulið verkalyðsins á 20. öldinni, kommunistaflokkarnir, gera allt, sem í þeirra valdi stendur, til að uppræta illgresi trúarbragðanna meðal verkalyðsins."

Réttur 1.-2.hefti 1927. Úr greininni:
"Kommúnisminn og bændur." eftir Brynj.Bj.
bls. 180

"Reynsla allra þjóða og allra stéttar er sú, að kúgun verði aðeins brotin á bæk aftur með valdi. En þessi almenna reynsla nágir ekki. Hver verður að læra af eigin raun. Stéttabaráttu íslenzku alþýðunnar til sjávar og sveita mun verða til þess, að hún öðlast einnig þenna dýrkeypta lærdom. Varanlegar hagsmunabætur og framfaramöguleikar fást aðeins með þjóðfélagsbyltingu."

Réttur, 1933. Úr greininni: "Sósialismi eða fasismi." eftir Einar Olgeirsson.

bls. 210

"Leiðin til sósialismans, til afnáms auðvaldsskipulagsins, það er okkar leið út úr kreppunni, og sú leið verður eingöngu farin með vægðarlausri dægurbaráttu verkalyðsins, vörn gegn hungurárásum aupvaldsins, sókn fyrir bættum lífskjörum. Og takmark þeirrar sóknar er verkalyðsbyltingin, sem leggur grundvöllinn að þjóðfélagi sósialismans."

bls. 212

"Kommúnistaflokkurinn vill byltingu, af því hann vill sósialismann og veit að honum verður ekki komið á öðruvísi, eins og reynslan í Rússlandi og Pýzkalandi bezt hefir sannað." Neðar á sömu bls.

"Pá verður verkalyðurinn einnig að búa sig til vopnaðrar uppreisnar, ef hann á að sigra. Að predika yfir honum friðsamlega breytingu auðvaldsskipulagsins, það er hlutverk þeirra manna, sem vilja teyma hann eins og lamb undir fallöxi fasismana."

bls. 216

"En byltingarhreyfing verkalyðsins er hvorki sigruð né kefð. Meðan lyddur "ljó-ræðisins" flýja og skríða í felur, talar

snú

fullhugi byltingarinnar, Dimitroff, hetju-
máli sínu og snýr réttarofsókn upp í sókn
gegn honum."

Réttur, 1953. Úr greininni: "Efling kommún-
ismans og andóf Jónasar frá Hriflu." eftir
Einar Olgeirsson.

bls. 92

"En verkamanna- og bænda-stjórn á Íslandi
myndi eiga hauk í horni, þar sem er fyrst
og fremst Sovétríki verkalýðs og bænda sem
nær yfir sjötta hluta jarðarinnar, og enn-
fremur hinn byltingasinnaði verkalýður
allra landa."

Réttur, 1932. Úr greininni: "Fangelsin í Sovét-Rússlandi." eftir Björn Franzson.
bls. 217

"---Verkalyðsríkið verður auðvitað að hefta frelsi þeirra manna, sem vilja kippa fótunum undan líví og koma aftur á fót auðvaldsstjórn í landinu,-----"

Réttur, 1. hefti, 1931. Úr greininni: "Stefna Kommúnistaflokks Íslands í landbúnaðarmálum." eftir Brynj. Bjarnason.
bls. 169

"Til eru þeir bændur á Íslandi, sem hafa fyllstu ástæðu til að taka aðvaranir "Tímans" og "Morgunblaðsins" um ógnir og skelfingar kommunismans alvarlega. Ótti þeirra við Kommúnistaflokkinn er á fullum rökum byggður."

Réttur, 1.hefti, 1931. Úr greininni:
"Frá Leningrad til Baku." eftir Aðalbj.
Pétursson.

bls. 42 (Sagt er frá hátið í fylkinu
Dageistan.)

"Eru þar margar byltingarsinnaðar ræður
haldnar og við hvattir til að feta í fótspor
Dageistanbúa í því að brjóta okkur braut
til frelsisins með vopnum, sem sé hin eina
fara leið."

bls. 44

"Launastigin eru fjögur. Fyrst stjórnendur
og verkfræðingar, er hafa um 500 rúblur í
kaup á manuði. Næst er það skrifstofufólk,
sem hefir 55-118 rúblur, og almennir verka-
menn 51-115 rúblur."

bls. 53

"En ég veit líka, að himn fórmfusi rúss-
neski verkalyður hefurekki eingöngu barizt
til sigurs, heldur mun hann og fús til að
berjast til varnar hinni björtu framtíð og
ekki vikna né víla, þó blóði einstaklinga
verði úthellt dropa fyrir dropa fyrir hina
græandi framtíð heildarinnar.

Hamingjan fylgi þér, öreiganna föðurland!

Heill sé þér, göfuga öreigaæska!

Lifi rússneski öreigalýðurinn!

Lifi heimsbyltingin!"

Réttur 1946.

bls. 65

Stalin: - "hinn mikli og válegi
stjórnmálaleikur, sem fylgismenn
hlutleysisstefnunnar leika, getur
endað með alvarlegum ~~þa~~ hrakföllum
fyrir þá."

Réttur 1934. Kristinn E. Andrésson.

bls. 9

þeirri kenningu er miskunnarlaust verið að berja inn í alþýðuna, að ríkið sé hlutlaus stofnun, er sjái jafnt fyrir hagsmumum allra þegna sinna.

Fulltrúar þess eru látnir njóta réttinda, helgi og virðingar umfram aðra menn.

Hver óþokki í löggreglubúningi er margfalt rétthærri en bóndi eða verkamaður við vinnu sína.

Réttur 1934. Kristinn E. Andrésson.

bls. 9.

Þegar yfirstéttinni stafar orðið hætta af samtökum verkalyðsins, fellur skyndilega hlutleysisgríman af ríkisvaldinu og grimmúöleg auðvaldsásjónan kemur í ljós. Þá er löggreglan, sem stofnuð var til að "halda upp friði og reglu", látin kæfa í blóði baráttusamtök alþýðunnar, að fyrirskipun auðvaldsins.

Réttur 1946. Ásgeir Bl. Magnússon:

Afvopnun íslendinga.

bls. 108

Það er auðsætt, að íslendingar
hefðu tæpast getað reist rönd
við dönskum her, þótt þeir hefðu
verið vopnaðir og samtaka. En
hitt er liklegt, að við ýmsu hefði
mátt sporna, auk þess sem þjóðinni
hefði eflaust glæðzt sjálfstraust,
ef hún hefði sjálf getað hrundið
af sér árásum erlendra ræningja
og blik máttarvitund eftt hana til
andófs gegn ágangi konungsvaldsins.

Réttur 1947. Jóhannes úr Kötlum.

bls. 138.

Forréttindastéttirnar og málpipur
þeirra hafa frá upphafi vega reynt
að telja fólkini trú um, að það sé
baði heimskt og illgjarnt, syndum
spilltur, volaður lýður, sem einskis
hafi að vænta nema fyrir náð.

Réttur 1946.

bls. 126 & 7

"Á síðasta fundinum var það lagt til af hálfu sovétstjórnarinnar, að ef Finnar gætu ekki fallizt á að leigja Rússlandi Hangö sem flotastöð, yrðu því leigðar til þessara afnota einhverjar eyjamna í grennd, Hermannsey, Kýrey, Hestey og Búsey og auk þess skipalagi í Lapvíkurhöfn. -----

Finnland getur ekki veitt erlendu ríki hernaðarstöðvar á landsvæði sínu og innan sírna landamæra. -----

Finnska stjórnin telur sig því ekki geta fallizt á þessa tillögu". -----

Vér vorum þá þeirrar skoðunar, að kröfur Rússa væru bæði eðlilegar og höfsmar, með hliðsjón af því ástandi, er þá ríkti í alþjóðamálum.

Réttur 1948. Jóhannes úr Kötlum.

bls. 33

Nú hefst glæsilegasti kaflinn í ævi Arnulfs Överlands.-----

Hann vegur að hræsni og rotnun auðvaldsþjóðfélagsins, ekki aðeins í ljóði, heldur og skörpum, hnittnum ádeiluritgerðum. Honum er nú unun að því að valda "opinberum hneykslunum". Hann ræðst á kristindóm og föðurland, jafnvæl sjálfan þjóðsönginn, af einlögum viðbjóði á öllum hinum borgaralega yfirdrepskap.

Réttur 1948. Jóh. úr Kötlum

bls. 43

Arnulf Överland er orðinn alger stjórnleysing⁹ i hugsun. Hann gerir engan greinarmun á byltingu og gagnbyltingu, nýsköpun og hrörnun, siðbót og afsiðun. Þegar til kemur stendur honum hjartanlega á sama um, hvort ofbeldi⁹u er beint gegn dauðu form⁹ eða lifandi próun, glæpamanni eða barni. Þenn harmar hann frá-fall nokkurra rússneskra valdamanna og herforingja, sem sátu að svikráðum við þjóð sína.

Réttur 1948. Jóhannes úr Kötlum.

bls. 36

Maður hefði vissulega getað vánst þess, að hin sameiginlega baráttu gegn nazismanum hefði sannfært Överland um gildi þeirrar pólitísku eingar, sem hreinsanirnar skópu, og reyndist frumskilyrði sigursins í styrjöldinni.

Réttur 1947. Jóhannes úr Kötlum.

bls. 142.

Eins og það (afturhald allra tíða) hefur reynt að halda konum í félagslegri ánað með því að gefa þeim nóg af þúðri og varalit og segja síðan kurteislega: "damerne först", eins hefur það reynt að véla um listamennina og gera úr þeim eins konar figúrur, með því að telja þeim trú um, að þeir væru allt öðrum lögmálum háðir en annað fólk.

Réttur 1947. bls. 150. Jóh. úr Kötlum.

Og þegar Tatjana Blagosklonova steig fram og flutti sinn angurbliða einsöng um ástina með rödd, sem einna helzt líktist klæði úr silki og flauili, þá steig vitund manns titrandi á petta klæði og flaug á því út í ævintýrið mikla, þar sem hinu mannlega virðast engin takmörk sett.

Réttur 1948. Jóhannes úr Kötłum.

bls. 29

Milli lífsskoðunar kapitalismans og lífsskoðunar sósialismans er regindjúp staðfest. Það er djúpið, sem liggur milli villimannsins og félagsverunna.

Mjóð brú liggur að vísu yfir þetta djúp. En á þeirri brú vill mörgum verða hált og svimgjarnt. Sumir smúa við og reyna að fikra sig gætilega til sama lands. Aðrir missa fótanna og steypast í djúpið.

Réttur 1949. Brynjólfur Bjarnason.

bls. 21

Nú er kreppa á næsta leiti geigvanlegri en nokkur önnur, sem yfir auðvaldsheiminn hefur dunið.

Réttur 1948. Jóh. úr Kötlum.

bls. 109

Öll þrá, öll ást liðinna kynslóða
stígur nú upp úr blóði og sorg með
morgunsárinu og safnar glóðum elds
að trýni kapitalismans, þessarar
mannstu nútímans.

Réttur 1949. Jóh. úr Kötlum.

bls. 63

Þannig er þá hið marglofaða "vestræna
lýðræði" í framkvæmd: til þess að
hindra það sem allt veltur á, umráða-
rétt fólksins yfir atvinnutæki sínu,
er íhlutunarréttur atkvæðaseðilsins
gerður að blekkingu, skripaleik, sem
á sér enga stoð í veruleikanum nema
sem falsaður áréður.

Réttur 1949. Br. Bjarnason.

bls. 43

Að nokkurri stund liðinni ~~xp̄x~~
réðist lögreglan á mannfjöldann,
og flugu nú nokkrir steinar, sem
sumir lentu á rúðum pinghússins,
en fúleggjum og aur var kastað
að hvítliðunum, sem höfðu raðað
sér framan við húsið, bak við lög-
regluna.

Réttur 1949. Brynjólfur Bjarnason.

bls. 28.

Þegar Bandaríkin hafa beðið ósigur í
árásarstriði sínu og alþýða Evrópu hefur
sigrað að fullu mun hún ekki pola það,
að henni sé ógnað af amerískri herstöð
hér á landi. Ameríkumenn munu verða
hraktir héðan og íslenzka þjóðin mun gera
upp sakirnar við leppa ~~mín~~ þeirra.

Réttur 1949. Brynjólfur Bjarnason.

bls. 27

Ef til styrjaldar kemur, sem hamingjan forði okkur frá, þá munu þeir uppskera ósigur. Og ef þeir segja Sovétríkjunum strið á hendur, hverju geta þeir búizt við nema rússnesku hernámi á sigruðu landi? Ef striðsæsingamönnum Bandaríkjanna tekst að kasta heiminum út í styrjöld, þá eiga þeir ósi gur vísan. Það verður hverjumannni ljóst, sem fylgist með því, sem nú er að gerast í heiminum. Á móti sér munu þeir hafa ríki sem telja 800 milljónir manna á samfelldu landsvæði, alla leið frá Berlín austur að Kyrrahafi og suður á Austur-Indland, búin hinum öflugustu vopnum nútímans og byggð þjóðum, sem allt eiga að verja og allt munu leggja í sölurnar. Á móti sér hafa þeir alþýðu Vestur-Evrópu og íbúa nýlendnanna

Réttur 1949. bls. 198

Kreppan er byrjuð í Bandaríkjunum. Uppdráttarsýki auðvaldsins er farin að hafa sín áhrif í þessu ríkasta landi heims. En efnahagspróunin heldur áfram í Sovétríkjunum með sívaxandi hraða.

Réttur 1949. Albert Olsen, prófessor í sagfræði við Hafnarháskóla.

Prófessor Blackett (enskur nobelsverðlaunamður) telur samkvæmt þessu, að nægur iðnaður og mannafli verði eftir til þess að ráðstjórnarherir geti farið allra sinna ferða um Evrópu og megnið af Asíu. Bandaríkin yrðu þá að láta sprengjum rigna á borgir og iðjuver þeirra landa sem Rússar hefðu hertekið, en við þær skúrir myndi vaxa hatur til Bandaríkjamaðranna og margar þjóðir sam einfast á móti Bandaríkjum. Flugfloti Ráðstjórnarríkjanna myndi ráðast á bandarískar borgir með þungum ~~sprengjum~~ sprengjum og sýklahernaði.

Réttur 1949. bls. 200.

Stórfelld, skipulögð, vaxandi viðskipti Íslands við sósialistisku löndin, myndi skapa möguleika fyrir sífelldar, óslitnar framfarir hér á landi og losa Ísland út úr krepum, sem ella myndi eyðileggja það fjárhagslega.

Réttur 1950.

bls. 110.

Vegna velgengni í iðnaðinum og til-tölulega auðunnninna sigra í kjara-baráttunni, tóku hægfara menn meðal sósialdemókrata að neita nauðsyninni á ósættanlegri stéttabaráttu og sósialistískri byltingu.

Bebel gerði sér grein fyrir öllum hinum aðsteðjandi hættum og lýsti ásamt öðrum foringuum flokksins miskunnarlausu striði á hendur hinum hægfara.

Réttur 1950.

bls. 129

Nokkur mismunur var á því í hinum ýmsu þorpum hversu mikilli þvingun var beitt við þá foreldra sem síður vildu sjá af börnum sínum, og fór þetta eftir skaplyndi stjórnmálafulltrúans á hverjum stað. Í þorþum sem stóruðu skæruliðana voru foreldrarnir auðvitað látnir á-kveða sjálfir hvort flytja skyldi börnin úr landi eða ekki. Hinsvegar barðist faðirinn undantekningarlaust í her skæruliðanna, og þá greip móðirin feginn hendi þetta takifæri til að sjá barni sínu borgið. Í þorþum sem voru óvinveitt skæruhernum, hvort sem bað voru í miðju himu "frelsaða" landzvaði eða á mörkum þess lands sem Ábænustjórnin réði yfir, er lítill vafi á að annari aðferð var heitt og raunverulegt út-boð ffamkvæmt.

Réttur 1952. Einar Olgeirsson.

bls. 47

Og verkalyðurinn er herinn, sem heyr
þá baráttu, og setur heiminum þau lög,
sem skáldin ortu um og dreymdi.

Réttur 1950.

bls. 288

Ríkisstjórn Íslands er þáttakandi í
Kóreustyrjöldinni og hefur lýst yfir
fullu fylgi við árás Bandaríkjanna á
þessa fjarlagu þjóð og fulltrúar Ís-
lands á þingi sameinuðu þjóðanna eru
þægustu atkvædatól hinna hláturnildu
striðsherra fyrir vestan haf. Svo
furðuleg hafa orðið örlög þeirrar þjóð-
ar sem fyrir hálfu sjöunda ári endur-
reisti lýðveldi sitt eftir sigursæla
frelsisbaráttu gegn erlendri kúgun,
á svo kynlegan hátt minnist íslenzka
ríkisstjórnin morðs Jóns Arasonar og
sona hans.

Réttur 1937.

bls. 280

Ef konan vinnur einng, eru tikkur tekjur fjölskyldunnar helmingi hærri. Með þessum launum er afkoman strax nokkuð önnur. Það er hægt að veita sér ýmsan óþarfa og safna fyrir fótum. Slik fjölskylda hefir nóg að eta og drekka og nöga peninga til að eyða í fritínum.

Réttur 1934. Kristinn E. Andrésson.

bls. 10

Því að ríkisvaldið er ekkert annað en verkfæri í höndum yfirstéttarinnar til þess að viðhalda kúguninni á verkalyðnum og berja niður ~~þáttum~~ samtök hans.

Réttur 1934. Kristinn E. Andrésson.

bls. 10

Einna greinilegast kemur þetta fram í skólunum. Þar er viðhaldið skrælnuðum og útdauðum yfirstéttarhugmyndum með lögskipuðum fyrirmálum. Þar er lærðómurinn slitinn út úr lífrænu sambandí við veruleikann, þar er frá byrjun komið inn hinni skaðlegu greining milli efnis og anda, verklegra og menningarlegra starfa. Verkalyðsbörnir eru þar lokað frá stétt sinni, reynt að innræta þeim dýrkun á verkalyðskúgurum og lítilsvirðing fyrir hlutverki alþýðunnar í þróun sögunnar. Pröngvað er inn í vitund þeirra ymsum yfirstéttaróskum og gyllt fyrir þeim óhófslif hennar, beinlinis og óbeinlinis

Réttur 1934. Kristinn E. Andrésson.

bls. 11

Þegar verkalyðnum er lífsnauðsyn að herða baráttuhug sinn og einbeita kröftumum að dægurmálum sínum, þá er þægilegt yfirstéttinni að eiga nóg ábyrgðarlausra þjóna til þess að prédika kærleika og frið, fegurð glæðanna, dásemd þjóningarinnar og eilíft líf.

Þegar verkalyðnum er brýnasta nauðsyn að skilja gildi heimssamtaka sinna, þá kemur auðvaldið vel að eiga nóga sjálfböðaliða, hlutlausa út í fingurgóma, til þess að sýna fram á helgi föðurlandsástarinnar, dýrð þjóðernisins, göfgi kynstofnsins eða aðra slika höfuðóra.

Réttur 1934. Kristinn E. Andrésson.

bls. 17. 12-13

Ef íslenzk alþýða á endanlega að verða frjáls, ef þúsund ára kúgun hennar á endanlega að linna, þá verður hún að ganga sömu leiðina og stéttarsystkini hennar á Rússlandi, steypa með eigin samtökum auðvaldinu af stóli, taka ríkisvald, framleiðslutæki og menningartæki í eigin hendur, til þess að geta hafið sköpun nýrrar menningar. Því að það er hið mikla hlutverk hennar.

Réttur 1934. Björn Franzson.

bls. 49

Aðdáunin, hrifningin, eldmóðurinn, sem uppreisn austurríksku verkamannanna hefir vakið í brjósti stéttarbraðra þeirra um viða veröld - það er sá háski, sem auðvaldimu tekst ekki að fara í bönd, þrátt fyrir stundarsigurinn í Austurríki.

Réttur 1934 Björn Franzsen

bls. 49

Verkalyður Paríssarborgar býr sér til götuvígi og berst hinni fræknlegustu baráttu gegn fasisma og spillingu auðvaldsskipulagsins dagana 6.-12. febrúar. Dagana 12.-17. febrúar riðar austurrikska auðvaldið fyrir átökum einhverrar hinna ógleymalagustu uppreisnar verkalyðsins, er sögur fara af. Bliða hins nýja timabils byltinga og styrjalda færist ógandi yfir kvöldhimin auðvaldsskipulagsins.

Réttur 1934 Björn Franzson.

bls. 49

Hin stórkostlega þýðing hinnar voldugu uppreisnar austurriksa verkalyðsins dagana 12.-17. febrúar er framar öllu öðru fógin í því, að verkalyðspúsundirnar koma þar fram á sjónarsviðið í sjálfstæðri baráttu, taka að brjótast undan áhrifum hinnar sósialdemokratisku "endurbótastefnu", rífa til grunna hinnar maðksmogna hugmyndaheim stéttafriðar og borgaralegs lýðræðis og fylkja sér - að vísu sjálfkrafa og ómarkvist að mestu leyti - undir hið blaktandi merki bylttingarinnar.

Réttur 1934. Björn Franzson.

bls. 57

Kommúnistar reyndu hvarvetna að stofna til sameiginlegra baráttusamtaka, gripu sjálfir til vopna og leituðust við að gefa uppreisninni þá byltingasinnuðu stefnu, sém ein gat leitt til sigurs.

Réttur 1934. Úr sögu eftir Halldór Stefánsson.

bls. 78

Par stendur varalöggreglan. Það er trygging ríkisvaldsins, taki yfirlit stéttarinmar til þess að kúga með alþýðuna.

bls. 80

Stökk samt einn kommúnistinn upp á kassa og tók að halda sömu ræðuna yfir lögreglumönnunum og félagi hans hafði gert kvöldið áður. En súlikar ræður eru brot á friði og reglu, svo tveir lögreglubjónar ráku hann niður af kassanum og börðu hann niður í götuna, spörkuðu þar í hann og héldu áfram að berja hann liggjandi.

Réttur 1934.

bls. 115

Meðan sósialfasistar velja sér leiðina yfir í herbúðir fasismans, velur verkalyður allra landa leið rússneska verkalyðsins, leið stéttarbaráttunnar.

Réttur 1934. 1. maí á Rauða torginu eftir Kristinn E. Andrésson.

bls. 124.

Og skyndilega fer titringur um fjöldann, og húrrahrópin kveða við. Stalin hafði gengið upp á leghöll Lénins, klukkuna vantaði 10 mínútur í 10. Tveim mínútum síðar kom forseti lýðveldanna, Kalinin, síðan hver af öðrum, þar á meðal Dimitroff. Úr heimi auðvaldsins höfðu okkur þótt Sovétríkin svo fjarlæg, nú vorum við komnir í hjartastað þeirra, svo öruggir og hamingjusamir, með Stalin og Dimitroff við hlið okkar. Það fundum við, en enginn tími var til að gera sér þess grein.

Réttur 1934. Kristinn E. Andrésson:

1. maí á Rauða torginu.

bls. 124 - 125.

Síðan var hermashinn leikinn, og tíglaarnir á Rauða torginu tóku að bærast, fylkingarnar byrjuðu að streyma að leg höll Lenins, fram fyrir forustumenn sína og síðan meðfram áhorfendaröðunum og út af Rauða torginu, allar tegundir hersins, hver af annari, landvarnarher, sjóher, flugher, fótgöngulið, riddaralið, stórskotalið með vélbissur, fallbyssur, bryndrekar, stórkostlegra og ~~þróf~~ stórkostlegra, þar til yfir tok, begar flugvélarnar runnu upp í fleygmyndaðri fylking, 9 og 9 í hóp, hundrað eftir hundrað, unz himininn dökknaði af sveim þeirra. Ær þytur þeirra blandaðist saman við skrölt bryndrekanna, fannst manni Rauða torgið komið á ~~hreifingu~~ og jörð og loft skjálfa.

Réttur 1934. Kristinn E. Andrésson:
1. maí á Rauða torginu.

bls. 126

Setjið þið þeim, sem þið sendið á Rauða torgið í Moskva, hinrar og aðrar reglur. Takið þið þeim vara fyrir því, að týnast í milljónum. Skipið þið þeim, að varðveita sjálfstæði sitt. Já, gefið þið þeim öll þessi fyrirmáli. En treystið þið fyrir alla muni ekki, að þau verði haldin. Vist er ytri mynd 1. maí stórkostleg, en sterkara er innra lífhans. Sæiðkraft þess er enginn sendinefndarmaður fær um að standast.

Réttur 1934. Björn Franzson.

bls. 151

í Astúriú, aðaliðnaðarhéraði Spánar, náði byltingin sínum glæsilegasta há-tindi - enn ein sönnun fyrir þeim höfuðsannindum marxismans, að verka-lýðurinn verður og hlýtur að hafa forystuna í frelsisbaráttu allra kúg-aðra. Í halfan mánuð var hið mikla námahérað algerlega á valdi uppreinsar-manna. Í 15 daga blakti fáni byltingar-innar yfir þessu nýja ríki verkalyðs-ins, hinni ógleymalegu Sovét-Astúriú:

Réttur 1934. Björn Franzson.

bls. 156 - 7.

Ef við berum byltinguna í Astúriú saman við febrúarbyltinguna í Austur-ríki, þá getur engum dulizt, hversu hin fyrrenfnda stendur á miklu herra stigi, bæði að baráttuaðferð og pólitisku inntaki. Prátt fyrir ein-staka mistök og pólitískar villur, var það hin hreinræktaða öreigabylt-ing Þ i ölluvi sínu almætti, sem í hálfan mánuð flæddi yfir Astúriú. Verkalyðurinn í Astúriú forðaðist höfuðvilli austurísku uppreisnar-mannanna, sem fólgin var í vanrækslu sóknarinnar, einbeitingu baráttunnar á vörnina eina saman. Byltingamenn-irnir í Astúriú réðust þegar á hjarta-stöðvar ríkisvaldsins, hermannaskálana vopnabúrin, bankana o.s.frv. Þeir handfóku auðmennina, lýstu yfir eigna-retti verkalyðs og bænda á jörð og framleiðslutækjum.

Réttur 1934. Björn Franzson.

bls. 157

Kúba - Austurríki - Astúria - þessi
stígandi í byltingarhreyfingu verka-
lýðsins (að kínversku byltingunni ó-
gleymdri.) sýnir ápreifanlegar en allt
annað sannindi þeirrar staðhæfingar
Alþjóðasambands kommuúnista, að nýtt
tímbil stórkostlegra verkalýðsbyltinga
sé nú að færsta yfir heiminn.

Réttur 1935. Einar Olgeirsson.

bls. 10

Atvirmuleysisbardagarnir í Reykjavík
7. júlí og 9. nóv. 1932 og 1933, sjó-
mannakaupdeilan í Vestmannaeyjum, Novu-
slagurinn á Akureyri í mars 1933, Dí-
ónuslagurinn 22. sept. 1933, Borðeyrar-
bardaginn á Siglufirði og Akureyri 1934,
- allt eru þetta harðvítugustu átök
hinna andvigu stéttu, skætur á undan
höfuðorustunni, aflraunir þeirra and-
stæðu aflan, sem úrslitahriðina heyja.

Réttur 1935. Einar Olgeirsson.

bls. 12.

- og öll pessi baráttu er háð með samstilltri samfylkingu undir forustu þess eins flokks, sem leitt hefir í hagsmunabaráttunni undanfarið, og vísar nú leiðina um hvert fara skuli, Kommúnista-flokkusins, - þá er stund byltingarinnar slegin, runnið upp valdatímabil verkaþýðsins, þegar hann í bandalagi við allar fátækjar og kúgaðar undir- og millistéttir byltir auðmannastéttinni, afnemur eignarétt hennar á framleiðslutækjunum, fær þau verkalyönum í hendur og gerir hann þar með frjálsan, en afnemur um leið hringavaldið og banka- auðvaldið, sem nú þjakar smábændur, smá- útvegsmenn og millistéttir þeirra.

Réttur 1935. Kristinn E. Andrésson:

Ritdómur um "Og björgin klofnuðu" eftir Jóh. Úr Kötlum. . .

bls. 30.

Það er af engum skilningi sprottið, heldur rólitiskri illkvittni, er menn vilja kenna kommúnistiskum skeðunum höfundarins um smekkleysur og galla sögunnar. Slikt er tímamóta-einkenni og bera einmitt vitni þess, að skáldið hefir ekki unnið sig/til fram kommúnistisks öryggis. Fullgildur kommúnisti lætur ekki orð sín litast svo af tilfinningum. Hjá honum er hiti tilfinninganna runninn saman við köld rök skynseinnar. Og sízt bregst honum sjón á samhengi og heildarmyndum lífs og veruleika. Sökum sinna raunhæfu sjónarmiða eru það kommúnistarnir einir, sem lýst geta veruleikanum á sanna og hlutlausan hátt. Aðrir verða að dylja eða ganga duldir sannleikana um hlutina. Það er því kommúnistanna að

skapa listaverkin, sem fela sann-leikann í sér..... Misbrestir á sögu Jóhannesar stafa síður en svo af kommúnistiskum skoðunum, heldur af annmörkum hins gamla tíma, sem svo djúpt voru greyptir í vitund skáldsins, að þeir vörnuðu því pess að hafa til-einkað sér sjónarmið kommúnismans í nógu ríkum mæli.

Réttur 1935. Brynjólfur Bjarnason; Samfylking -- ráðið, sem dugar.

Strax að afloknum kosningunum, sendi Kommúnistaflokkurinn Alþýðuflokknum samfylkingartilboð, þar á meðal var petta eitt af því sem átti að koma sér saman um.

bls. 37.

Ríkislöggreglan verði tafarlaust afnumin.

Réttur 1935. Brynjólfur Bjarnason.

bls. 45.

Allsherjarverkfalls-vopnið er vitaskuld ekki vopn, sem verkalyðurinn beitir í sinni dagelgu baráttu. Það er vopn, sem hann notar á úrslitasundum, og ásamt hinni vopnuðu uppreisn er það hæsta stig stéttabaráttunnar. En meginregla hinnar byltingarsinnum bardaga-aðferðar er engu að síður alltaf hin sama. Það er verkalyðurinn, sem setur kostina, snýr vörninni upp í sókn, og beitir vópnum samtakanna í hvert skifti í samræmi við það, sem um er barist, og þau skilyrði, sem fyrir hendi eru.

Réttur 1935. Brynjólfur Bjarnason:

Samfylking -- ráðið, sem dugar. Úr ályktun á ráðstefnu Kommunistaflokkssins í marz.

bls. 48.

En sú baráttu verður að vera í því fólgin að sannfæra Alþýðuflokkssverkalyðinn um nauðsyn stéttarbaráttunnar gegn hungurarásumum og auðmannastéttinni, ekki aðeins í orði heldur líka fyrst og fremst i verki, og sanna fyrir þeim, að kenning KFÍ um stéttabaráttuna með v alda-töku verkalyðsins að takmarki hafi nú sýnt sig rétta, en kenning sósialdemókratísku foringjanna um stéttasamvinnu og endurbætur auðvaldsskipulagsins hafi nú leitt til hrunsins og eymdarinnar, er við sjáum.

Réttur 1935. Björn Franzson.

bls. 110.

Við undirritun sáttmálans milli Frakklands og Sovétríkjanna í París 2. maí batnaði stórum taflstaða friðarins gagnvart striðsstefnu þýzka fasismans.

Aðalinnak fransk-rússneska sáttmálans er það, að ef annað ríkið verður fyrir hernaðaráras af hálfu Evrópuríkis, án þess að hafa gefið til þess tilefni, þá ber himu tafarlaust að gripa til wopna og veita því líð.

Sáttmáli þessi á ekkert skylt við hin venjulegu hernaðarbandalög stórveldanna. Hann er auðvitað alls ekki gerður í ásartilgangi. Honum er yfirleitt ekki beint gegn neinu sérstöku ríki.

Réttur 1935. Einar Olgeirsson: Verkalyðsbylting á Íslandi.

bls. 125.

Með árás á sósialistiskt Ísland myndi England þverbrjóta allar alþjóðareglur, stofna heimsfriðnum jafnvel í hættu og brennimerkja sjálft sig sem standandi á álika stigi í alþjóðamálum og t.d. Japan, sem ~~þjóðabandalagið~~ hefir orðið að fordæma.

Sovétlyðveldin eru nú orðin eitthvert hið sterkasta vald alþjóðlega sēð. Við þau myndi verkamanna- og bænda-ríkið Ísland strax komast í náið samband, og England væri nauðbeygt að taka tillit til þeirra.

Réttur 1935. Einar Olgeirsson: Vérka-
lyðsbylting á Íslandi.

bls. 128.

Aðferðin til þess er að mynda nú þegar volduga, einhuga samfylkingu verkalyðs og millistéttu til baráttu fyrir lífshagsmunum þeirra og til verndar lyðræðislegum og þjóðernislegum réttindum þeirra gegn fasisma og auðvaldi, innanlands og utan. Lokatakamark þeirrar fjöldahreyfingar, sem slikt samfylking byggðist á og sjálf efldi, yrði valdataka alþýðunnar, myndun Sovétstjórnar á Íslandi. Sú stjórn yrði líka fyrsta stjórn landsins, sem kemi fram út á við fyrir raunverulega sjálfstætt land, sakir byltingarinnar inn á við, sem gert hefði alþýðuna frjálsa, og sakir bandalags síns við Sovétríkin og verkalyðshreyfingu annarra landa, sem ~~XXX~~ gerði Sovétstjórn á Íslandi að valdi, er taka yrði tillit til, eins og hún atti kröfur til.

Réttur 1935. Einar Olgeirsson.
bls. 171.

Og þess vegna lítur íslensk alþýða nú meir og meir á það land, þar sem frelsisbaráttu undirokaðra stéttu og þjóða þegar héfir sigrað, á Sovétríkin sem væntanlegan voldugasta bandamann sinn, sem höfuðvigi verkalyðshreyfingar heimáns, sem bezta vin og verndara smáþjóðanna, sem stórveldin ætla að gleypa.

Réttur 1935.

bls. 186.

Hinn voldugi vilji hinnar alþjóðlegu verkalyðsstéttar til baráttueiningar færast í aukana. Byltingarhreyfingin í nýlendum og Sovétbyltingin í Kína breiðast meir og meir þannig, að byltingaröflin magnast.

Réttur 1935.

bls. 190.

Með tilliti til hinnar gífurlegu hættu, sem fasisminn er fyrir verkalyðsstéttina og þess, sem hún hefur áunnið, fyrir allt vinnandi fólk og frumstæðustu réttindi þess, fyrir friðinn og frelsi þjóðanna, lýsir VII. þing Alþjóðasambands Kommúnista yfir því, að myndun baráttusamfylkingar verkalyðsins er næsta og býðingarmesta verkefni hinnar alþjóðlegu verkalyðshreyfingar á múliðandi bróunarstigi sögunnar.

Réttur 1935. Ályktun VII. Alþjóðasamb.
Kommúnista.

bls. 190

Til þess að koma af stað viðtækri fjöldahreyfingu, þarf að velja þau kjörorð, beita þeim baráttuaðferöum, sem samsvara lífþörfum fjöldans og baráttugetu hans á hverju stigi þróunarinnar.

Réttur 1935. Ályktun VII. Alþjóðasamb.
Kommúnista.

bls. 191

Um leið og verkalyðsstéttin er búin undin hin hröðu skifti baráttu-mynda og aðferða með breyttum aðstaðum, er nauðsynlegt að skipuleggja, eftir því, sem hreyfingin vex, umskiftin frá vörn til sóknar á hendur auðvaldinu og stefna að því að skipuleggja pólitízk fjöldaverkefni, en óhjákvæmilega verður að tryggja þátttöku þýðingarmestu fagfélaga landsins í þeim.

Réttur 1935. Ályktun VII. Alþjóðasamb.

Kommúnista.

bls. 191

Án þess að leggja nokkurt andartak niður hina sjálfsgöðu kommúnistisku fræðslu-starfsemi, skipulagningu og hervæðingu fjöldans, verða kommúnistar að keppa eftir sameiginlegum átökum með sósialdemókróta flokkunum, endurbótasinnuðu fagfélögnum og öðrum félagsskap vinnandi stéttaróvinum verkalyðsins, í því skyni að greiða verkalyðnum götu til samfylkingarinnar.

Réttur 1935. Ályktun VII. Alþjóðasamb.

Kommúnista.

bls. 196

í hinni pólitízku kreppu, þegar yfirstéttirnar megna ekki lengur að sigrast á hinni hraðvaxandi fjöldahreyfingu, verða kommúnistar að setja fram grundvallandi byltingarkjörorð (t.d. eftirlit með framleiðslunni, bönkunum, upplausn löggreglunnar og stofnun vopnaðs verkamannavarðliðs í stað hennar o.s.frv.), kjörorð, sem miði að því að veikja enn meir vald burgeisastéttarinnar á sviði atvinnulífs og stjórnmála, auka mátt verkalyðsstéttarinnar, einangra málamiðlunarflokkana og leiða verkalyðinn beint til byltingarsinnaðrar valdatöku.

Réttur 1935. Ályktun Alþjóðasamb.
Kommúnista.

bls. 202.

Bingið leggur sérstaklega mikla áherslu á, að hið eina, sém tryggt getur almenna hervæðingu hins vinnandi fjölda til sameinaðrar baráttu, gegn fasisma og kapitalisma, er framhaldandi alhliða styrking kommúnistaflokkanna sálfrar, aukin beiting framtaks þeirra, pólitík þeirra grundvölluð á menningum Marx og Lenins og rétt sveigjanleg baráttuaðferð þeirra, sem lögð sé eftir aðstæðunum og skiftingu stéttaraflanna í hvert sinn.

Réttur 1935. Ályktun Alþjóðasamb.
Kommúnista.

bls. 204.

Ennfremur krefst hún af Kommúnistaflokkunum harðvítnugrар baráttu gegn hverskonar viðleitni til að draga fjöður yfir grundvallarmismun kommúnisma og endurbótastefnu, gegn minkandi gagnrýni á sosialdemókratísmum, sem menningu um og framkvæmd á samvinnu gegn þeim tálhugmyndum, að hægt sé að framkvæma sosialismann á friðsamlegan og löglegan hátt, gegn því að reiða sig á vélengi og á sjálfkrafa breytingar, hvort heldur er um að ræða kollvörpun fasismans eða myndun samfylkingarinnar, gegn rýringu á hlutverki flokksins og gegn hinu smávægilegasta hiki á úrslitastund.

Réttur 1935.

bls. 206.

"Sigur byltingarinnar kemur aldrei af sjálfu sér. Hann krefst undirbúnings og baráttu. En undirbúið sigurinn og náð honum, getur aðeins sterkur byltингариннаður verkalýðsflokkur". (Stalin).

Réttur 1935. Skúli Guðjónsson; íslenzkur bóndi.

bls. 207

í bernsku voru honum kenndar bænir, sem lögðust yfir sál hans, eins og svartir skuggar. Á sunnudögum var hann pyntaður með húslestrum og þegar hann var orðinn læs, var hann kvalinn með Helgakveri.

Réttur 1935. Kristinn E. Andrésson:

1. maí á Rauða torginu.

bls. 124.

Með ósegjanlegri eftirvæntingu biðu
menn þess, að klukkan yrði 10, allra
augu hómfóu í áttina til Kreml, þaðan
er Vorosjiloff, foringja Rauða hersins,
var von. Og Kremlklukkan hóf slagið,
síðan högg fyrir högg, eins rólega og
ekkert væri um að vera, máskar til að
storka ópolinmæði okkar, og lokar, er
10. höggið dó út, kom Vorosjiloff þeys-
andi á dökkrauðum hesti. Þar með hóf-
ust hátiðahöldin 1. maí. Vorosjiloff
þeysti meðfram öllum herdeildunum og
ávarpaði hverja fylking fyrir sig, og
er því var lokið, létt hann gæðinginn
sinn af hendi og steig upp á grafhýsi
Lenins.

Réttur 1936. Halldór Kiljan Laxness.

bls. 144.

Þess er ekki að dyljast, að með breyttum
aðstaðum í stjórnálum heimsins, hér
ekki síður en annarsstaðar, hefir Komm-
únistaflokkurinn hvarvetna tekið upp
breyttar aðferðir, að minnsta kosti í
orði kveðhu.

Réttur 1936. Halldór Kiljan Laxne ss.

bls. 145.

Síðan fasisminn varð yfirvofandi í
hverju landi, hefir áróður kommúnista
um gagngera byltingu á skipulagi auð-
valdsins ekki verið tímabær, enda þótt
slik bylting hafi kanskje aldrei staðið
öllu nær en eimmitt undir fasismanum.
Hið fyrsta einkunnarorð á stefnuskrá
Kommúnistaflbokksins er nú lýðræði.

Réttur 1936. Kristinn E. Andrésson.

bls. 155.

Greinin (þ.e. Ossietzky og friðarverð-
launin) er sérstaklega lærðómsrík þeim
lyðræðissinnum, sem fjargviðrast út af
dauðadómunum í Sovétríkjum yfir mönn-
um, sem setið hafa á svikráðum við lýð-
veldið þar.

Réttur 1936. Björn Franzson.

bls. 184.

Sjálfur er Trotzky utan gripvíddar rétt-vísinnar og getur því frakkur neitað öllum áburði.

Réttur 1936. Kristinn E. Andrésson.

bls. 189

Og hvernig gat hann (þ.e. André Gide) dvalið svo meðal rússnesks fólk, horft í svip þess, heyrta á tal þess (þó ekki skyldi hann nokkurt orð), að það gæfi honum ekki innsýn í þann nýja heim ein-staklingsþroskans, er hann sjálfur hafði alltaf þráð?

Réttur 1937. Einar Olgeirsson.

bls. 4-5

En jafnframt verður vægðarlaust að afvopna burgeisastéttina, gera upptak öll vopn fasista nna og banna sveitir þeirra, - og hreinsa til í lögreglunni, þannig að hún sé lýðræðinu trygg. Með því að ~~þykk~~ hreinsa þannig til í tíma, getur íslenzka lýðræðið hindrað borgarastyrjöld auðvaldsins, áður en það nær að hefja hana og leiða allar skelfingar hennar yfir land vort og þjóð.

Og samtímis þessu verður að tryggja sambönd landsins við önnur lýðræðislöng svo vel, að erlendir fasistar megni heldur ekki að granda frelsi voru.

Réttur 1937. Einar Olgeirsson.

bls. 21

Þegar sjálfstæði Íslands og "eilífu hlutleysi" var lýst yfir 1918, þá var lítt hugsað um valdið, sem tryggði það, að þetta sjálfstæði yrði meir en a pappírnum. Menn lifðu í vímu "wilsonsbra" hugmynda um "rétt" og "eilífan frið". Ekkiert stórveldi hefir enn tekið að sér að tryggja frelsi Íslands. Brezki flotinn hefir verið valdið, sem "varðveitti" sjálfstæði Íslands, - og það er sem úlfur gæti sauða.

Nú ríkja tímar, sem fasisminn hefir sett mark sitt á, tímar ofbeldis í alþjóðavíðskiftum, - samningarofa og ótakmarkaðrar valdbeitingar. Framferði Italiu við Abessiniu og Italiu og Pýzkalands við Spán, bendir á við hverju við me gum búast. Að vísu getur brezki flotinn verið oss vernd gegn Pýzkalandi, en hver tryggir frekar beitingu hans þá en í Abessiniustriðingu.

Að þessum tínum er áframhaldandi utanríkispólitisk einangrun Íslands glæpur. Prátt fyrir stóra ágalla er þó þjóðabandalagið nú orðið bandalag friðarríkja, þar sem smáþjóðir hafa þó nokkurn möguleika til að fá vernd gegn ofbeldi, þó veikt hafi það verið til þessa. En eimítt vegna þeirrar gerbreytingar, sem orðið hefir á eðli þjóðabandalagsins við það, að ófriðarseggirnir Pýzkaland og Japan hafa úr því farið, en eindregnasta ffiðarriki heimsins, Sovétríkin, gengið í það, - er það skylda vinstri stjórnar á Islandi að láta Ísland nú ganga í það og gera hið ýtrasta til að ná þar sem beztri

samvinnu við þau ríki, sem vernda
vilja frið og rétt smábjóða - og
þeirra eru Sovétríkin fremst.

Réttur 1937. Steinn Steinar: Don
Quijote.
bls. 128

pessi auðugi maður,
sem myrðir og brennir,
og járnuðum hæl
treður jorð hinna snauðu,
hann skal falla:
Pað er hann, sem er óvinur minn.

Réttur 1937.

bls. 278

Að afkoma fólks í Rússlandi hefir batnað, kemur til af þeirri staðreynd, að aukning framleiðslunnar á nauðsynjavörum hefir orðið miklu meiri en sem svarar fólksfjölguninni. Skóframleiðslan t.d. óx frá 85 milj. pér 1932, upp í 140 millj. 1936. Og í ár á hún að komast upp í eina skó á hvern íbúa.

Réttur 1937.

bls. 279

En þótt afkoma fólks hafi þannig batnað mjög mikið, eru þó húsnæðis-erfiðleikarnir ennþá miklir. Það væri samt óréttmætt að skella skuldinni af því á sovétstjórnina. Hennar sök er aðeins í því falin að hafa með því að bæta lífsafkomuna í bæjunum oraskað það, að milljónir bænda hafa flutt þangað úr sveitinni, þar sem kröfur þeirra um húsnæði fóru ekki á keisaratímanum fram á annað en bjálkakofa með leirgölfi.

Réttur 1937. Björn Franzson.

bls. 122.

Auðvitað gætu jafnvel sameinuð Norðurlönd aldrei orðið hervald á borð við Þýzkaland. Síkt varnaðbandalag gegn fasismanum yrði því, ef það atti að ná tilgangi sínum að fullu, að tengjast bandalagi við önnur líðræðisríki, og þá sérstaklega Sovétríkin, raunverulegasta lýðræðisríki heimsins.

Réttur, 2. hefti, 1930. Úr greinninni:
"Skipulagsmál verkslýðsins." eftir Brynj.

Bjarnason,

Bls. 337

"Það var sameiginlegur hagur allrar alþýðu í Rússlandi að fylkja sér undir merki Lenins. Og þó var meginþorri rússneskrar alþýðu andvígur kenningu Lenins, allt til þess að byltingin varð að veruleika."

Bls. 344

"Alls staðar þar sem verkamenn eru samankomnir, þurfa kommúnistaflokkarnir að lifa og starfa. Hver verksmiðja og hver vinnustaður á sjó og landi þarf að verða vígi vort. Til þess eru kommúnistaflokkar að stjórna hinni daglegu baráttu verklýðsins."

bls. 345

"En þegar búið er að taka ákvörður, verður minni hlutinn skilyrðislaust að beygja sig undir meiri hlutann og eigi aðeins í orði heldur og í verki. Ákvörðumum flokksins verður hver félagi að fylgja janf ótrautt, þó hann hafi verið þeim andvígur. Harður agi verður að ríkja."

Réttur, 2.hefit, 1930. Úr greininni:
"Straumhvörf." eftir Einar Olgeirsson.

bls. 323

"Alþýðusambandsstjórnin lætur gersam-lega ónotað það afl, sem í verklyðssamtök-unum felst. Samúðarverkföll eru fordæmd, allsherjarverkfall ekki einu sinni notað til að hóta með."

Réttur, 1.hefit, 1930. Úr greininni:
"Byltingarhreyfingin í Kína." eftir Sverri Kristjánsson.

bls. 291

"Öll saga byltingarhreyfingarinnar á okkar öld hefir sýnt greinilega fram á, að hinar pólitísku stofnanir borgarastéttarinnar, sem hún notaði, þegar hún brauzt til valda, eins og t.d. Þingið, geta ekki verið vopn í hendi verkalyðsbyltingarinnar. Hún verður að bregða öðrum vopnum, hún verður að gera vald sitt að veruleika í öðrum stofnunum."

Réttur, 1.hefti, 1929. Úr gteininni:
"Alþjóðasambönd verkalyðsins." eftir
Sverri Kristjánsson.

bls. 127

"Markmið 111. internationale er," að berjast fyrir því, með öllum metti, einnig með vopnum, ef því er að skipta, að steypa borgarastétt allra landa úr valdasessi og skapa ráðstjórmárlýðveldi um allan heim, sem eru millibilsástand, er varir, unz ríkisvaldið hefir verið að fullu afnumið. Alþjóðasamband kommúnista hyggar alræði öreiganna vera það eina ráð, er geti fralsat mannkynið undan ógum auðvaldsins.""

Á sömu bls.

"Pegar verkalyður og bandur Rússlands höfðu kollvarpað ríki borgarastéttarinnar og stofnsett alræði sitt, hafði öreigalyður allra landa eignast settland, þar sem Ráðstjórnar-Rússland var."

bls. 128

"111. internationale er samband kommúnista-flokka um allan heim. En flokkar þessir eru ekki eins losaralega tengdir saman, eins og verið hafði í 11. internationale. Það er harðsnúið samband með járnþöröum aga, þar sem öll braðingsstefna er rekin á dyr."

Réttur 1.-2.hefti 1928. Úr gr: "Athugasemdir við Gothastefnuskrána." eftir Marx, þýð. Br. Bj.

bls. 215-216

"Pegar verkamennir vinna að því að skapa skilyrði fyrir samvinnuframleiðslu í þjóðfélaginu, og þá fyrst og fremst innan þjóðlegra takmarka, þá starfa þeir að byltingu núverandi framleiðsluháttar og það á ekkert skyldt við stofnun samvinnufélaga með ríkisstyrk. En hvað snertir samvinnufélög þau, sem nú starfa, þá hafa þau því aðeins þýðingu, að þau séu óháð verkamannasamtök, er að engu leyti standa undir verndarvæng ríkisstjórnar eða burgeisa."

Réttur, 1.hefti, 1929. Úr gteininni:

"Alþjóðasambönd verkalyðsins." eftir
Sverri Kristjánsson.

bls. 127

"Markmið 111. internationale er," að berjast fyrir því, með öllum mætti, einnig með vopnum, ef því er að skipta, að steypa borgarastétt allra landa úr valdasessi og skapa ráðstjórnarlyðveldi um allan heim, sem eru millibilsástand, er varir, unz ríkisvaldið hefir verið að fullu afnumið. Alþjóðasamband kommúnista hyggja alræði öreiganna vera það eina ráð, er geti fralsat mankynið undan ógnum auðvaldsins."

Á sömu bls.

"Pegar verkalyður og bændur Rússlands höfðu kollvarpað ríki borgarastéttarinnar og stofnsett alræði sitt, hafði öreigalyður allra landa eignast ættland, þar sem Ráðstjórnar-Rússland var."

bls. 128

"111. internationale er samband kommúnista-flokka um allan heim. En flokkar þessir eru ekki eins losaralega tengdir saman, eins og verið hafði í 11. internationale. Það er harðsnúið samband með járhöröum aga, þar sem öll bræðingsstefna er rekin á dyr."

snú

bls. 128

"Milli þinga fer framkvæmdanefnd (E.K.K.I.) alþjóðasambandsins með stjórn þess alla, gefur tilskipanir og leiðbeiningar öllum deildum þess, og eru þær skyldugar að fara eftir þeim og hlýða þeim í öllum efnum."

Réttur 1.-2.hefti 1928. Úr gr: "Athugasemdir við Gothastefnuskrána." eftir Marx, lýð. Br. Bj.

bls. 215-216

"Þegar verkamennir vinna að því að skapa skilyrði fyrir samvinnuframleiðslu í þjóðfélaginu, og þá fyrst og fremst innan þjóðlegra takmarka, þá starfa þeir að byltingu núverandi framleiðsluháttar og það á ekkert skyldt við stofnun samvinnufélaga með ríkisstyrk. En hvað snertir samvinnufélög þau, sem nú starfa, þá hafa þau því aðeins lýðingu, að þau séu óháð verkamannasamtök, er að engu leyti standa undir verndarvæng ríkisstjórna eða burgeisa."

Réttur 1-2.hefti, 1928. Úr greininni: "Úr Rússlandsferö." eftir Jakob Gíslason. bls. 166

"Þá spurði einhver hvort það væri satt, að Rússar gæfu ekki út rit eftir heimspekinginn Kant. Rússarnir brostu aftur og sögðu: "Nú á tínum vill enginn maður lesa Kant." Við því þagði spyrjandinn."

Réttur 1.-2.hefti, 1928, úr ritfregn eftir Steinþór Guðmundsson.

bls. 125

"Til íslenzkra jafnaðarmanna kemur bókin á hentugum tíma. Fyrir dyrum stendur að leiða í garð byltinguna miklu á sviði framkvæmda og viðskipta. Hvort sú bylting kemst á með friðsamlegu móti, eða hún kostar hávaða brauk og braml, veltur á því, með hve miklum skilningi verður snúist við vandamálunum næstu áratugina."

Réttur, 1.-2.hefti, 1927. Úr greininni: "Öreigalist--- Anton Hansen." eftir Einar Olg. bls. 202

"Því - verkalyðurinn beygir sig ekki fyrir þeim listaskoðunum borgarastéttarinnar, að listin skuli aðeins vera til unaðar og að-dáunar, hann er í engri þörf fyrir fegurðardýrkun eina saman. Þótt hann síðar að striði sínu loknu, kunni að fá mæði til að njóta listarinnar, þá getur hann nú ekki skoðað hana sem annað en eitt af þeim andlegu tækjum, er maðurinn beitir fyrir sig í lífsbaráttunni. Hún verður að verða vopn hans í frelsis-baráttunni." (leturbr. höf.)

Úr sömu grein, á sömu bls:

"Hvað á verkalyðurinn mannfélagi vorra tíma upp að unna? Ekkert! það veröskuldar frá honum aðeins hatur og háð. Hatur fyrir óréttlæti þess, fátækt, hernað og hörmungar. Háð fyrir hræsni þess, hroka og skinhelgi."

Réttur 1.-2.hefti 1927. Úr greininni:
"Kommúnisminn og bændur." eftir Brynj.
Bjarnason.

bls. 183

"Samvinnufélögin eru ekki annað en einn liður í aðferðum kommúnista til þess að koma landbúnaðarframleiðslu og verzlun í þjóðnytt form."

Réttur 1.-2.hefti, 1927. Úr greininni:
"Ánaúð nútímans." eftir Einar Olgeirsson.
bls. 110-111

"Valdanám alþýðunnar er því ef til vill mest raun á foringja hennar. Hörð baráttu alþýðunnar er bezti skóli þeirra. Löðurmánnleg baráttu, sifellt friðarhjal og afsíáttarsamkomulag, er öruggasta ráðið til að eyðilegja alþýðuforingjana og flokkinn með. Þingræðisskipulagið með öllum sínum bræðingsstjórnunum, bitlingum og smámunasemni, er sem kjörið til þess að laða til sín og spilla öllum þeim "foringjum" alþýðunnar, sem ekki standast freustingar auðs og valda."

Úr sömu grein bls. 112.

"Íslenzka alþýðan mun enn síður en undirstéttir annara landa fær um að öölást fullkomið frelsi án hjálper stéttarbraðra nágrennalandanna. Því meir sem hún vinnur bug á óvinum sínum innanlands og afnemur glundroðann þar, því ápreifanlegar kemst hún í návigi við erlenda auðhringi, sem minnsta kosti begar um útflutningsafurðir er að ræða, var verða unnir án ágætra samtaka við neytendur viðkomandi lands. Með sigri alþýðunnar innan þjóðarheildarinnar, margfaldast þörfir á nánum samtökum utan

snú

þjóðarinnar á alþjóðasamtökum. Og þau
þarf sem annað að treysta í tíma, þau eru
lengiað proskast svo sterk verði og góð."

Réttur 11. árg. 1926. Úr greininni:
"Kommúnisminn og bændur." eftir Brynj.
Bjarnason.

bls. 108

Um ástandið í Rússlandi eftir byltinguna
1918 segir:

"Fyrstu árin neyddust þeir til að taka
háa afurðaskatta af efnaöri bendum til að
feða rauða herinn, er hann átti sem mest í
vök að verjast fyrir útlendum og innlendum
fjandmönnum. Varð oft að nota hervald til
að ná inn sköttum þessum."

Úr sömu grein bls. 110:

"Að endingu nokkur orð um skipulagsmál
bænda í auðvaldsríkjum. Það þarf ekki að
fjölyrða um þá örðugleika, sem eru á því,
að safna bendum í föst santakaform. Fyrst
og fremst er kommúnistaflokkunum skyldt að
starfa í þeim samtökum, sem til eru meðal
banda, svo sem samvinnufélögum, ungmenna-
félögum, pólitískum flokkum og öðrum póli-
tískum og ópólitískum félagsskap og beina
stefnu þeirra eftir því sem auðið er inn á
brautir stéttabaráttunnar."

Réttur 9. árg. 1924,

Úr greininni: "Baráttan um heimsyfírráðin."
bls. 66

"-----í Norður- og Vestur-Evrópu eru
þeir (jafnaðarmenn) á góðum vegi, og þó
mikill hluti verkalyðsins þar ennþá trúi
á, að hægt sé að framkvæma jafnaðarstefnuna
á þingræðislegan hátt, þá er það ekki nema
eðlilegt, menn verða viðast hvar að reyna
sjálfir til að læra af reynslunni og sjálf-
sagt að menn reyni fyrst friðsamlega fram-
kvæmd aður en gripið er til byltingar. En
ástandið í Mið- of Suður-Evrópu er sorgleg
sönnun þess, hve hættulegt það getur orðið
alþýðunni að láta þingræðið og yfirborðs-
lýðræði suðvaldsins blekkja sig."

Réttur 9. árg. 1924, bls. 54

Úr greininni: "Byltingin í Þýzkalandi."

"Rosa Luxemburg benti á þýingu verk-
fallanna fyrir frekari gang byltingarinnar,
að það væri nauðsynlegt, að vinna verkalyðinn
og smábændurna í sveitinni fyrir byltinguna.
Til þess alls þurfi góða efingu fyrir öreiga-
lyðinn."

Úr frásögn af stofnþingi þýzka kommúnista-
floksins 1918.

Réttur 9. árg. 1924,

Úr greininni: "Baráttan um heimsyfírráðin."

bls. 66

"-----í Norður- og Vestur-Evrópu eru
þeir (jafnaðarmenn) á góðum vegi, og þó
mikill hluti verkalýðsins þar ennþá trúi
á, að hægt sé að framkvæma jafnaðarstefnuna
á þingræðislegan hátt, þá er það ekki nema
eðlilegt, menning verða viðast hvar að reyna
sjálfir til að læra af reynslunni og sjálf-
sagt að menn reyni fyrst friðsamlega fram-
kvæmd aður en gripið er til byltingar. En
ástandið í Mið- of Suður-Evrópu er sorgleg
sönnun þess, hve hættulegt það getur orðið
alþýðunni að láta þingræðið og yfirborðs-
líðræsi auðvaldsins blekkja sig."

Réttur 9. árg. 1924, bls. 54

Úr greininni: "Byltingin í Þýskalandi."

"Rosa Luxemburg benti á þýðingu verk-
fallanna fyrir frekari gang byltingarinnar,
að það væri nauðsynlegt, að vinna verkalýðinn
og smábændurna í sveitinni fyrir byltinguna.
Til þess alls þurfi góða afingu fyrir öreiga-
lýðinn."

Úr frásögn af stofnþingi þýzka kommúnista-
floksins 1918.

Réttur 7. árg. 1923. bls. 6.

Úr greininni: "Náttúruréttur og vinna."

"Hversu hátt sem verkamönnum tekst að skrúfa kaup sitt, og stytta vinnutímann, þá kemur það að engum notum. Jarðarverðið gleypir það sem ávinnst jafnharðan, tekur það í hækkuðu verði allra lífsnauðsynja, fyrst og fremst með hækkuðum lóðagjöldum og húsaleigum,"

Réttur, 1934. Úr greininni: "Borgarastyrjöldin í Austurríki." eftir Björn Franzson. bls. 49.

"Hin stórkostlega þýðing hinnar voldugu uppreisnar austurríkska verkalyðsins dagana 12.-17. febrúar er framar öllu öðru fólin í því, að verkalyðsbúsumdirnar koma þar fram á Sjónarsviðið í sjálfstæðri baráttu, taka að brjótast undan áhrifum hinnar sósialdemokratíku "endurbótastefnu", rífa til grunna hinn maðksmogna hugmyndaheimi stéttarfriðar og borgaralegs lýðræðis og fylkja sér- að vísu sjálfkrafa og ómarkvist að mestu leyti - undir hið blaktandi merki byltingarinnar." Neðar á sömu bls.

"Blika hins nýja tímabils byltinga og styrjalda færist ógnandi yfir kvöldhimin auðvaldsskipulagsins."

Réttur, 1934. Úr greininni: "Stéttabaráttan og hlutverk Réttar." eftir Kr.E.Andrésson.
bls. 12.

"Verkalyónum riður á að skilja, að baráttu sína verður hann að heyja sjálfur, án tilstyrks þjóðfélagsstofnananna (réttarfars, stjórnar, skóla o.s.frv.)"

bls. 13.

"Sá er enginn kommúnisti, sem ekki er fær um að standa í fylkingarbrjósti verkalyðsins eða brestur rök fyrir málstað byltingarinnar. Marzisminn og Leninisminn eru hvefgi rökþrota. Bresti Kommúnista rök, er menntunarleysi hans einu um að kenna."

Réttur, 1933. Úr greininni: "Sósialismi eða fasismi." eftir Einar Olgeirsson.
bls. 220.

"Og þess vegna á sá verkalyður, sem ætlar að afnema þetta auðvaldsskipulag, enga aðra leið en vægðarlausa dægurbaráttu fyrir hagsmunum sínum, háða með verkföllum og hvaða öðrum ráðum sem duga með rótfestu í þýðingarmestu vinnustöðvum auðvaldsframleiðslunnar og sú verkfallsbaráttu leiðir til sifellt skarpari árekstra við burgeisastéttina og ríkisvald hennar - eins og m.a. síðustu atburðirnir á Akureyri og Siglufirði sýna, - ognar að lokum hámarki sínu í vopnaðri uppreisn verkalyðsins gegn hervæddri yrirstétt Íslands. Og í þessari úrslitabaráttu verða þeir fataku bendur og fiskimenn, sem "milliflokkunum", enn tekst að blekkja, hinir sjálfsgögou bandamenn verkalyðsins.

Það er eina leiðin til verklyðsbyltingarinnar og sósialismans. Og sú leið verður eingöngu farin undir forystu Kommúnistaflokkus Íslands og Álpjóðasambands kommúnista, eins og hin volduga Sovétbýlting í Rússlandi og nú í Kína, bezt hefir sýnt og sannað."

Réttur, 1933. Úr greininni: "Sósialismi eða fasismi." eftir Einar Olgeirsson.

bls. 217, Um ástandið á Spáni:

"En nú logar landið í verkföllum undir forystu kommúnista framrás fasismans hefir verið stöðvuð, þótt hann nyti góðrar aðstoðar "lýðræðisstjórnarinnar" og baráttu verkalyðsins mun tvímalalaust halda áfram að aukast unz bylting hans sigrar."

Neðar á sömu bls.

"Hinum byltingarsinnaða verkalyð er ljóst, það sem 12. og 13. aðalfundur framkvæmdaneftnar Albjóðasamb. kommúnista samnaði, að hið nýja tímabil styrjalda og byltinga væri fast fyrir dyrum,--"

bls. 218

"Einnig hér á Íslandi stendur fyrir dyrum baráttan um sigur sovétbyltingarinnar eða áframbald og aukningur aupvaldseymdarinnar. Undirbúningsskærur verklýðsbyltingarinnar fara fram í dægurbaráttunni, sem verkalyðurinn heyir gegn hungurarásum auðvaldsins og fasismanum."

Réttur, 1933. Úr greininni: "Hvað er að gerast í Þýzkalandi?" eftir Fritz Heckert, meðlim í miðstjórn Kommúnistaflokks Þýzkalands.

bls. 162

"Leiðin, sem kommúnistaflokkarnir verða að fara, til þess að vinna meiri hluta verkalyðsstéttarinnar, er leið hinna blóðugu bardaga."

bls. 176

"Valdataka fasismans í Þýzkalandi felur jafnframt í sér gjaldþrot þeirrar sósíardeokratisku falskenningar, að verkalyðsstéttin geti náð völdunum með friðsamlegum, þingræðislegum hætti."

bls. 176, neðar.

"Fasisminn sýnir fjöldanum, alveg eins og stórveldastyrjöldin 1914-1918, nauðsynina á því að hrista af sér löghlýðinu og taka upp aðferðir ofbeldisins og borgarastyrjaldarinnar."

Réttur, 1933. Úr greininni: "Lýðræði og fasismi." eftir Brynj. Bjarnason.

bls. 142

"En lýðræði sósialismans birtist ekki fyrst og fremst í kosningarréttinum, heldur í því, að hinn vinnandi fjöldi, - milljónirnartaka virkan þátt í stjórn landsins og skipulagningu hinnar sósialistisku uppbyggingu. Alla embættismenn og starfsmenn er hægt að setja af, hvener sem er."

Réttur, 1933. Úr greininni: "Lýðræði og fasismi." eftir Brynj. Bjarnason.

bls. 136

"Aðalatriðið er hitt, að allar bingræðisstjórnir eru minnihlutastjórnir. Þær eru fulltrúar fyrir örlítinn minnihluta þjóðarinnar, og hafa það verkefni að halda yfirgnæfandi meiri hluta hennar í prældómi og kúgun."

bla. 141

"Þegar kratarnir eru að telja verkalyðnum trú um, að hann megi ekki beita ofbeldi, þá eru þeir að leiða hann undir falllöxina. - Afneitun ofbeldisins af verkalyðsins hálfu, er sama sem að beygja seg undir ok auðvaldisins um aldur og ævi."

bls. 142

"Við kommúnistar höfum enga ástæðu til að dylja það, að meðan þjóðfélagið skiptist í stéttir - er fullkomio lýðræði óhugsandi. Á meðan stéttir eru til, er ekki hægt að komast hjá því að beita ofbeldi."

Réttur, 1933. Úr greininni: "Efing kommúnismans og andóf Jónasar frá Hriflu." eftir Einar Olgeirsson.

bls. 89

"Því betur sem gengur að sigra í þessari dægurbaráttu, því meir lokast öll sund fyrir auðvaldið, lokast leið þess út úr kreppunni og hámark þessa er endalok valda þess með myndun verkamanna- og bændastjórnar á Íslandi, - með byltingu verkalyðs og fátækra bænda."

bls. 90

"Fegar verkalyðsbyltingin verður á Íslandi, þá verður tvímslalaust auðvaldið búið að vopna þjóna sína vel áður. Jónas frá Hriflu og Ásgeir Ásgeirsson hjálpast að við að undirbúa þann vopnaða lífvörð þess nú: ríkislögregluna. Með lélegri vopnum og verritakjum í hvívetna mun verkalyðurinn þá samt sigrast á þeim sakir samtaka sinna, verkfalla, kröfugangna og uppreisnanna, sem hann kemur af stað, jafnvel í her auðvaldsins sjálfss."

Réttir, 1933. Úr greininni: "Loftvoginvisar á storm." eftir Wilhelm Knorin.

bls. 52-53

"Það verður að styrkja krafta verkalyðsins og losa verklyðshreyfinguna við utanaðkomandi áhrif frjálslyndra attaníossa, færa út starfs-svið byltingarhreyfingarinnar og hefja sér-hverja lýðhreyfingu á herra stig. Það verður að hefja bjóðernislegu frelsissstriðin upp í byltingasinnuð lýðfrelsisstrið, safna fjöld-anum inní hreyfinguna og leiða hana inn á brautir byltingasinnaðrar haröstjórnar gegn hinum afturhaldssömu arðraningjum og kúgurum allt til alræðis ör eiganna.

Marx og Eggels hafa aldrei hallezt að neinum kennungum í þá átt, að auðvaldspjóð-félagið geti þróast á friðsaman hátt upp í sósialismann og hið "hreina lýðræði" prátt fyrir allan róghurð sósialdemokratanna gegn þeim." (leturbr.höf.)

Réttur, 1933. Úr greininni: Loftvogin vísar á storm." eftir Wilhelm Knorin.

bls. 43

"Foringi fjöldans í þessum hildarleik byltinganna er Alþjóðasamband kommúnista, hinn "alþjóðlegi flokkur verkalyðsuppreisnanna og alræðis ör eiganna". (Ávarp 2. bings A.K.) sem, "fylkir hinum byltingasinnaða verkalyð undir merki sín, sem leiðir milljónir hinna kúguðu og arðsognu til atlögu gegn auðmannastéttinni-----"

bls. 51

Um ástandið í Pýzkalandi um 1918:

"Til þess að hefja baráttuna gegn kúgun Pýzkalands, hefði verið nauðsynlegt að víkka hinn baráttuhæfa grundvöll í Pýzkalandi sjálfu með því að hefja hina viðtaku lýðhreyfingu upp í herra veldi, upp á stig byltingasinnaðrar borgarastyrjaldar gegn kúgaravalðinu og beita síðar einbeittu valdi gegn hinum afturhaldssinnuðu arðrásstéttum. Það hefði orðið að þroska hina pólitísku meðvitund fjöldans og leiða hana til markvissrar baráttu fyrir alræði ör eiganna, og fyrir signi verkalyðsbyltingarinnar í nánu samstarfi við verkalyð ráðstjórnarrikjanna."

Réttir, 1933. Úr greininni: "5ára ástluninni lokið á 4 árum." eftir Björn Franzson.

bls. 6.

"Enda er nú svo komið, að Rússland er orðið eitt hið voldugasta ríki í hernaðarlegu tilliti og undir það búið að verja hendur sínar gegn árásum hyaða auðvaldsríkis sem er.----- Nú á ör eigabylting allra landa ósigrandi vígi þar sem Ráðstjórnarrikin eru, og það verður ekki metið til neinna annara verómæta."

Réttur, 1932. Úr greininni: "Aðstaða kvenna í Sóvétríkjunum." eftir Guðj. B. Baldv.
bls. 173

"Allt raus um órofa helgidóm heimilisins er einvöröngu blekkingarvaðall í munni þeirra manna, sem jafnframt vernda eftir mætti það þjóðskipulag, sem bægir milljónum manna frá því að eiga eða geta eignast heimilisfrið og ró."

bls. 174

"Hjónabandið er algert einkamál í ráðstjórnarríkjunum, að öðru leyti en því, að munur er gerður á óskráðum og skráðum hjónum í réttarfarslegum tilliti. Hjónaskilnaður fæst samstundis, án þess að purt sé um skilnaðarástæður, ef annar aðili óskar þess."

Réttur, 1932. Úr greininni: "5 ára ástlánirnar." eftir Hauk Þorleifsson.

bls. 140

"Einræðisstjórn ör eiganna verður haldið við og efld eftirföngum meðan enn eru stéttir eða stéttabrot í landinu, sem leitast við að eyðileggja hina glæsilegu uppbyggingu sósialismans og koma á aftur auðvaldsskipulagi og einstaklingshyggju."

Réttur, 1932. Úr frásögn af Óeirðunum í Reykjavík, 7. júlí, 1932.

bls. 124

"Almenn samúð ríkti með kröfum verka-lýsins og þeim, sem hún ekki náði til, hélt óttinn við hina sterku lýðhreyfingu í skefjum. Burgeisastéttin fékk ofurlítinn forsmekk af valdi lýsins yfir strætunum, en verkslyð-urinn fann til mættar síns.-"

Réttur, 1. hefti, 1932. Úr greininni:
"Skáld á leið til sósialismans." eftir Einar Olgeirsson.

bls. 104

"Pað, sem gefur skáldinu gildi fyrir samtíð sína og framtíðina, er ekki einungis líst hans,- og ekki hún fyrst of fremst-heldur erindið, sem listaverkihans eiga til samtíðarmannanna, samræmið í boðskap lista-verksins við skapandi framtíðaröfl mannfélagsins. Og það samræmi næst nú á tímum eingöngu með skáldskap í anda sósialismans."

bls. 112

"Hetjuskapur sósialistiskrar frelsishreyfingar skapast ekki við makkið í þing-sölunum og kaupsýsluna í bæjarstjórnunum.

Pað er fordæmi rússnesku bylting-arinnar, sem síðan skapar það af sósialisma og frelsisbaráttu, sem til er í verklýðs-baráttýá Íslandi."

bls. 115

"Pað hefir sýnt mér og sannað, að sósial-istisk verklýðshreyfing Íslands á heftjun til, sem ekki myndu heldur bila, þó byssu-kjaftar ginu við þeim og nú begar hafa horfst í augu við harðvítugra en þeir eru."

Rth

Réttur, 1.hefti, 1932. Úr greininni: "Viðsjá."
bls. 61. 1

"Og þjóðfélagslega er takmarkið nú sett
það: að afnema algerlega stéttirnar. Með
þróun sósialismans í sovétlyðveldunum fram
að 1938 mun stéttamunurinn hverfa. Hið mikil-
vægasta spor er þar með stigið í áttina til
hins stéttlausa, kommúnistiska samfélags."

bls. 61, neðar

"En sovétlyðveldin eru á verði og rauði
herinn er vígbúinn. Sovét vill frið fyrst og
fremst af öllu. "Sovét áskist ekki annara
ríkja lönd, - en mun ekki láta eitt fet af
sínu" (Stalin). Og verkalyður alls heimsins
mun, undir forystu alþjóðasambands kommúnista
slá um það varnarhringi um gervallan heim, ef
á sovétlyðveldin verður ráoist. Það kostar
borgarastyrjöld í hverju landi, sem fremur
þann glæp að reyna að kæfa í blóði vold-
ugustu viðreisnartilraun mannkynsins,-----"

Réttur, 1.hefti, 1932. Úr greininni:
"Heimsstrið?" eftir Einar Olgeirsson.
Bls. 44

"Sovétsambandið treystir á verkalyð alls
heimsins að rísa upp til varnar, þegar auð-
valdsríkin ráðast á það, - en það lætur þó
sitt ekki eftir liggsja."

Réttur, 1.hefti, 1932. Úr greininni:
"Heimsstrið?" eftir Einar Olgeirsson.
bls. 45

"Kommúnistaflokkarnir hafa nú vakið
eftirtekt verkalyðsins um allan heim á
striðshættunni. Einkum fylgjast nú verka-
menn hergagnaverksmiðjanna og flutningaverka-
menn með í hvað framleitt er og hvert fram-
leiðslan er send. ----- En þetta er ekki
nog. Hlutverk verkalyðsins er að hindra
þessa framleiðslu og hindra að hergagna-
skipin fari til Kína og Japan."

Réttur, 1.hefti, 1931. Úr greininni:
"Heilbrigðismálín í Ráðstjórnarlyðveldunum."
eftir franskan lækni.

bls. 241

"Sovéttin hafa mikla trú á vísindunum,
annan guð hafa þau ekki."

Réttur, 1.hefti, 1931. Úr greininni:
"Sovjet-Kína." Fjallar um þann hluta Kína,
sem þá er undir ráöstjórn.

bls. 237

"Yfirleitt leitast ráöstjórnin við að
forðast allan ríkisrekstur, að undantekinni
hergagna, vopna og yfirleitt framleiðslunni
til rauða hersins. Á því sviði getur ráö-
stjórnin gert allar þær ráöstafanir, sem
henni bykir henta."

Síðar á sömu bls:

"Venjulegast eru verkamannalaunin ekki
ákveðin með lagaboðum." (lbr.höf.)

Réttur, 1.hefti, 1931. Úr greininni:
"Hvers vegna eru lærðir menn ekki
sósialistar?" eftir H.K.Laxness.

bls. 209

"Eins er um almenninginn, hann skynjar
sjaldan þýðingu sósiasismans né gildi, nema
frá þeirri hlið, sem snertir hans persónu-
legu hagsmuni og það má heita undantekning,
ef fylgi hans við þessa kenningu er sprottin
af fræðilegri sannferingu."

bla. 210

"Fetta alræði tiltölulega fámenns flokks
sósiasista stendur sem sagt enn þá í Rúss-
landi og hlýtur að standa meðan sú kynslóð
er ekki útdauð, sem uppalin var til heimsku
og óafmáanlegs ræfilsháttar undir hinu heilaga
og kristilega oki aupvaldsfyrirkomulagsins.
Úrættun, öfugsnúður og niðurlæging er
uppledísins vegna orðið annað eðli þessa
fólks, og það eru ekki líkindi til að
neinn sósialismi geti bætt þar um."

Réttur, 1. hefti, 1931. Úr greininni:
"Byttingin í landbúnaði Rússu." eftir
Hauk Björnsson.
bls. 166.

"Priðja og fullkomnasta stig samyrkjubúanna er "kommúnan" Öll vinna, lönd, vélar, skepnur og þús verða sameign. Aðeins hið persónulega líf, daglegt væðurverari, uppeldi barnanna o.a. verður í höndum einstaklingsins eða fjölskyldunnar. Jafnframt miðar samyrkjubúið að því að gera einnig þessar síðustu leyfar einstaklingsrekstursins félagslegar ~~með~~ með stofnun sameiginlegra mótuneyta, barnaheimila o.s.frv."

Réttur, 2. hefti, 1930. Úr greininni:
"Hreyfing íslenzkrar Öreigaðsku." eftir Ásgeir Blöndal Magnússon, bls. 362-363.

"Innan skólans og annara félaga, þar sem Öreigar eru saman komnir, skipuleggur það (fél. ungkommúnista) starfshópa öreiga, sem eru þjálfaðir í anda stéttabaráttunnar. Þessir starfshópar verða einskonar forlið Öreiganna í skólunum, sem berst fyrir rétti þeirra og gegn kenningum borgaranna á öllum sviðum uppfræðslunnar. Þessir starfshópar berjast gegn myndugleika aðstöðu kennarans og verja rétt hvers einstaks öreiga gegn honum. Þeir bera fram kröfur fyrir öreigabörnin, ókeypis fæði, klæði og skólabækur. Þeir standa saman um þessar kröfur og skipuleggja jafnvel verkföll til að fá þær fram. Hreyfingin gefur út blöð og flugrit, sem hún dreifir um skólana og allar vinnustöðvar þar, sem ungir öreigar eru að starfi."

Réttur, 2.hefti, 1930. Úr greininni:

"Skipulagsmál verkalyðsins." eftir Brynj.

Bjarnason, bls. 346.

"Hér á landi þarf kommúnistaflokkurinn að skapa sér sellur í öllum verksmiðjum og verksteðum, á hverju skipi og yfirleitt alls staðar, þar sem menn eru komnir saman að vinnu á hverskonar vinnustöðvum á sjó og landi. Ennfremur í hverju kauptúni, á hverju stórbýli og eftir því sem vér náum fótfestu meðal smábændanna í hverri sveit."

(Tilvitnun þessi er upphaf að 4-5 blaðsíðna kafla um sellustarfsemi).

Bls. 350

"Í öllum verklyðsfélögum og öðrum stéttarfélögum, þar sem kommúnistar eru félagar, mynda þeir með sér skipulagt flokksbrot eða lið (Fraktion) og jafnt hvort þeir eru í meirihluta eða minnihluta.

Liðin kjósa sér stjórn eða einn eða fleiri starfsmenn, er skipuleggja starfið og eru ábyrgir gagnvart floknum."

Bls. 351

"Brjóti kommúnistiskur þingmaður eða bæjarfulltrúi í bág við stefnu flokksins eða samþykktir, er honum skylt að leggja niður þingmennsku eða víkja úr bæjarstjórn, ef flokkurinn krefst, ella hefir hann fyrir-gert rétti sínum sem flokksfélagi."

Björn Franzson í Rétti 1938 um síðustu málafærlin gegn Trotzky-sinnum.

bls. 106.

Nokkrir embættismenn og herforingjar geta ekki haft úrslitabýöingu fyrir 170 milljóna ríki.

Réttur 1938. Björn Franzson lýsir því, hvernig Þýzkaland fékk 99% atkvæða í kosningunum í Austurríki.

bls. 100.

Eins er fyrir því séð, að þeim sem þannig eru skapi farnir, að þeir helzt kjósa að sitja heima, þátti tryggara að koma á kjörstað. Hver íbúð í bæ og sveit var undir eftirliti Árásarliðsmanna, sem freisuðu kjósenda kanskje ekki endilega með ókeypis bílferð á kjörstað, eins og hinir fjársterkari stjórnmálflokkar í borgaralegur lýðræðislöndum, en þó með þeim hlunnindum, sem flestum þykir freusting meiri: að purfa ekki að setjast í fangabúðir sem óvinur föðurlandsins.

Réttur 1938. Björn Franzson lýsir því, hvernig Þýzkaland fékk 99% atkvæða í kosningunum í Austurríki.
bls. 100

Enn sterkari sálfræðileg áhrif hafði þó efalaust hitt, að í hverri kjördeild stóðu árásarliðsmenn í fullum skrúða og með skammbyssu við hlið og sögðu háum og snjöllum rómi við kjósendurna, er inn komu: "þeir, sem finna ástæðu til að leyna atkvæði sínu, geta kosið bak við tjaldið:" Flestir kjósendur eru þann veg gerðir, að undir slíkum kringumstæðum þykir þeim tryggara að hverfa ekki bak við tjaldið, en setja kross í stóra hringinn, að árásarliðsmönnum ásjáandi.

Réttur 1941.

bls. 54

Engels er þá þegar orðinn þeirrar skoðunar, að verkalyðurinn verði sjálfur að sækja rétt sinn í hendur borgarastéttarinnar, og að sá réttur verði ekki látinna af hendi fyrir vinmæli ein, heldur að unnum sigri í þjóðfélagsbyltingu. Allar raunhæfar samkomulagsleiðir milli auðmannna og öreiga séu útilokaðar.

Réttur 1941. Innlend viðsjá eftir Brynjólf Bjarnason. Úr ávarpi miðstjórnar sósialistaflokkssins 2. september.

bls. 120

"Sósialistaflokkurinn hefur hvað eftir annað aðvarað íslenzku þjóðina um hætuna, er af fasismannum stafaði, krafist þjóðfylkingar gegn honum og ráðstafana til verndar sjálfstæði landsins. 1. desember 1938 lagði Sósialistaflokkurinn til að leitað væri sameiginlegrar tryggingar Sovétríkjanna, Bretlands og Bandaríkjanna á sjálfstæði Íslands."

Réttur 1941. Innlend viðsjá eftir Br.
Bjarnason.

bls. 132

Með bandalagi Sovétríkjanna og Bretlands sem framsýnustu forustumenn þessara ríkja, Stalin og Chruchill, börðust fyrir að myndað yrði fyrir strið, er nú í smiðum alheimsbandag frelsisunnandi þjóða, sem ráða mun niðurlögum nazismans.

Réttur 1941. Innlend viðsjá eftir Br.
Bjarnason. Ávarp miðstj. Sósialistafl.
bls. 132

"Það er allt í veði í þessari styrjöld, allt, sem gerir líf manna þess vert að lifa því. Það er skylda hvers frelsisunnandi manns og konu að stuðla að sínu leyti að ósigri fasismans og afturhaldsins. Og það er alveg sérstaklega heilög skylda hvers sósialista að vinna sleitulaust að því, að hin niðingslega árás á ríki sósialismans verði árásarríkinu að falli. Og fyrir sósialista, sem tilheyrir varnarlausri smáþjóð, sem á allt á hættu, ef einræði auðvaldsins sigrar, verður alþjóðleg skylda hans við stefnu sína og mannfélagshugsjón um leið að helgri þjónustu við land sitt og þjóð".

Réttur 1941. Innlend viðsjá eftir
Br. Bjarnason. Ávarp mistj. Sósialistafl.
bls. 133

Sósialistafllokurinn skorar alvarlega á
alla íslendinga að hrísta af sér allt
það andwaraleysi, sem fyrri einangrun
landsins skapaði, en núverandi peninga-
straumur í landinu á sinn þátt í, þá
skoðun að vér verðum alltaf bara áhorf-
endur að hildarleiknum.

Réttur 1941.

bls. 136

Rödd úr hópnum.

A vinnustað einum nú í haust var rætt
um Finnlandssöfnunina. Haldið var
spurnum fyrir um það, hve margir við-
staddir y hefðu tekið þátt í henni,
og þóttu þeir grunsamlega margir,
sem neituðu að hafa tekið þátt í
því fremdarverki. Þá sagði einn í
hópnum: "Ég skal viðurkenna það alveg
eins og er, að ég gaf tvær krónur.
En nú vildi ég gefa fimmtíu krónur
til að ég hefði aldrei gefið þær
tvær krónur".

Réttur 1942. Samþykkt á 3. þingi
Sósialistaflokkssins sem skilyrði
fyrir þáttöku flokksins í ríkisstjórn.

bls. 103

Réttarfari og hegningarlöggjöf verði
breytt í frjálslyndara horf.

Réttur 1942- R. Palme Dutt: Örlaga-
stund heimsins.

bls. 154.

Sovét-brezka bandalagið kom eins og
hjálpræði og ný von, er vakti nýjan
móð i brjóstum manna. Hinir gömlu
dagar hrokalegrar afstöðu og viður-
kenningar með hangandi hendi eru
horfnir. Sjálf tilvera brezku þjóð-
arinnar er nú tengd þessu bandalagi.
Efalaust hefði betur farið á, að þessi
skilnihgur hefði komið fyrr. Hefði
hann verið fyrir hendi fyrir 6 árum
síðan, þegar Kommunistaflokkur Bretland
fyrst mælti með slíku bandalagi, hefði
þessi skilningur orðið ofaná fyrir 5
árum, 4 árum, 3 árum, jafnvel 2 árum.-
þá hefði enn verið unnt að koma í veg
fyrir þessa styrjöld.

Réttun 1943. Sverrir Kristjánsson:
Heimsstríð og heimshorfur.

bls. 30

Á árunum fyrir heimsstyrjöldina hina
síðari hafði verið látlauð barizt
fyrir sameiginlegu öryggi þeirra
ríkja, sem mestur háski var búinn
af sókn fasistaríkjanna. Ráðstjórnar-
ríkin stóðu þar fremst í flokki, er
reynt var að koma upp órcfinni virkja-
linu gegn alþjóðlegum árásum nazismans.

MÁDEI

Réttur 1943.

"Ósvikið Engels-ráð" gefið Karl Marx.
bls. 122

"Vertu ekki alveg svona samvirkusamur
með ritið þitt. Það verður hvort sem
er alltof gott handa lesendum. Það
er aðalatriðið, að bókin sé skrifuð
og gefin út; snöggu blettina sem þú
veiðt um sjálfur, sjá asnarnir ekki."

Réttur 1943

bls. 125

Það var fjarri Engels að æsa gegn styrjöldum almennt á siðferðisgrundvelli, í anda grunnfærinnar upplýsingastefnu, hann reyndi í þess stað að skilja sögurök styrjelda, og vakti með því ákafa vandlætingu hinna mjög-talðandi lýðraðismanna.

Réttur 1943

bls. 124

Uppnefnið "hershöfðinginn" ávann Engels sér með hinu ákafa og ræki-lega námi í herfræðum. Einnig þar fór saman "gömul hneigð" og bein þörf byltingarhreyfingarinnar.

Engels reiknaði með hinni "stórkostlegu þýðingu sem la partie

militaire hefði í næstu byltingu." Reynslan af þeim liðsforingjum, er barizt höfðu fólksins megin byltingar-érin, var ekki sem bezt. "þetta her-mennskupakk", segir Engels, "er gegn-sýrt af ótrúlega smásmyglislegri hóphugsun. Það hatast innbyrðis, öfundar hvað annað eins og skólastrákar um hvern minnsta frama; en gegn þeim sem ekki eru hermenn er það alltaf ein-huga."

Réttur 1944.

bls. 81

Stalin:

"Verkamenn kvarta sí og æ yfir því,
að það sé enginn húsbóndi í verk-
smiðjunni, ekkert skipulag. Vér getum
ekki lengur polað, að verksmiðjum
vorum sé breytt úr framleiðslustöðvum
í umræðufélög."

Réttur 1944. - bls. 80

Stalin:

"Vér getum ekki lengur polað, að
hreinsaranum sé greidd sömu laun og
járnsmiðnum, einlestastjóranum sömu
laun og skrifstofumanninum...."

Réttur 1944.

bls. 89

Hin raunverulegu laun skiptust auðvitað í fleiri flokka, því að margir ákvæðisverkamenn framleiða og vinna miklu meir en mælikvarðinn segir fyrir um, en seinvirkir verkamenn framleiða hinsvegar minna. Þegar

tekið er tillit til þessa, má vel vera, að meðallaun hálaunaflokkanna séu fimm til sex sinnum hærri en í láglaunaflokkunum.

Réttur 1944.

bls. 96

Um sama leyti voru settar á skólagjöld í háskólum og æðri menntastofnunum (undanþegnir voru nemendur, sem sköruðu fram úr í námi), og hefur þetta að líkindum verið gert til þess að aftra mönnum, sem við mundum kalla að hefðu ekki sérstaka hæfileika til æðri menntunar, að ganga háskólabrautina og beina þeim inn í iðnskólanum.

bls. 99 - Einar Eragi

... að um það ból 4/5 peirra, sem ganga undir inntökupróf í fyrsta bekk Menntaskólans í Reykjavík, til dæmis, verða frá að hverfa vegna húsnæðisleysis. Þessi mikla takmörkun hefur leitt til óhóflega harðrar samkeppni um efstu sætin.

Réttur 1944. Einar Bragi

bls. 106

Allir menntamenn og fjölmargir fleiri kannast við þessa setningu, sem bykir alveg gullvæg lífsspeki í þjóðfélagi auðveldsins á Íslandi: "Fátækir strákar mega ekki hugsa um stelpur, meðan þeir eru að læra." Þetta þýðir: þeir, sem ekki eru nægilega loðnir um lófana, eiga engan rétt á því að svala kynhvötum sínum eða njóta ánægjunnar af heilbrigðu samlífi við hið fagra kyn. Þeir eiga að bæla súkar tilfinningar niður. Þær eru einkaréttindi þeirra, sem hirða arðinn af störfum hinna, sem vermatin skapa og ávaxta gæði jarðarinnar.

Réttur 1944. Einar Bragi lýsir því ef íslenskur stúdent álpast til þess að fara að læra erlendis.

bls. 108

Við lítum inn til hans um vetur, er dimmssvöl nöttin hvelfist yfir hallir stórborgarinnar og hreysi. Á köldu kvistherbergi á hanabjáðka liggur hinn íslenzki námsmaður og spýtir blöði. Honum elnar sóttin, er á nöttina liður. Mátturinn þverr, ráð og ræna hverfa. Þegar dagskoman pokast upp á frosttaran vetrarhimininn, liggur hann með brostin augu undir rifinni, íslenzkri dúsang.

Réttur 1940. Erlend viðsjá.

bls. 107.

Sovétríkin eru langöflugasta herveldi heimsins. Þau munu ekki ótilneydd beita hernaðarstyrk sínum í styrjöld. En sanni menn til: Hvor aðilinn sem ósigur bíður í þeirri styrjöld, sem nú er háð, þá munu Sovétríkin í krafti síns mikla valds ráða meiru um friðarskilmála en sjálfur sigurvegarinn.

Réttur 1940. Erlend viðsjá.

bls. 101

Þrátt fyrir allt þetta hefði hrún Frakklands aldrei orðið með jafnskjótum hætti og varð, hefðu þjóðverjar ekki beitt algerlega nýrri og tímabærri hernaðartækni, hefðu þeir ekki beitt rússneskri hernaðartækni. Því að hernaðaraðferðir þær, sem þjóðverjar beittu í Póllandí og Frakklandí, eru í rauninni í aðalatriðum uppfundnar af bolsévíkum.

Réttur 1940. Erlend viðsjá

bls. 47

Nú er það auðvitað mál, að herforingjaráðið þýzka hafði fregnir af vígbúnaði Stalins bónda og þóttist sjá það í hendi sér, að ekki mundi vænlegt að troða ill sakir við hann. Hins vegar sáu herforingjarnir, er þeir litu í vesturátt, fyrirhyggjulitlar sálir, sem trúðu því statt og stöðugt, að öllu væri óhætt.

Réttur 1940. Erlend viðsjá.

bls. 47

þeir (þ.e. Rússar) gættu þess að vera í vígbúnaði sínum alltaf drjúgu skrefi á undan Hitlar, sáu svo um, að tryggt væri, að hann gæti aldrei haldið til jafns við þá. Í þeirri öryggiskennd, sem af sílum // / / yfirburðum leiðir, mælti Stalin í sinni háleitu ró þessi spámannlegu orð: "Þess má þó geta, að petta háa áhættuspil stuðningsmanna hlutleysissstefhunnar gæti endað með alvarlegum óförum þeirra sjálfrar".

(Ræða Stalins 10. mars 1939).

Réttur 1944. Einar Bragi.

bls. 100.

, að þjóðskipulag auðvaldsins á
Íslandi standi svo höllum fæti, að
það bori ekki að veita alþýðunni
aukna menntun, geti ekki lifað nema
þegnum sér haldið úti í svartnætti
neyðar og fáfræði?

Munum taka fram fyrir hendur Alþingis.

þjv. 10/3 1949

Úr. leiðara:

"Vakandi þjóð mun taka fram fyrir hendurnar
á Alþingi og ríkisstjórn, ef þeir ætla sér
að leggja á þjóðina hernaðarok að henni
forspuröri".

Fetta er svo sagt 1948

Þjv. 27. júni 1948 Úr leiðara "Hernaðarlega mikilvægasta stöö Bandaríkjanna."

"Sósíalistar hafa ekki dregið dul á, að fyrir íslenzku þjóðina er það baráttu um líf eða dauða að hindra herstöö Bandaríkjanna hér. Hitt er nú orðið auðséð, að afstakis-fyllstu agentar ameríkskra auðvalds vinna nú að því að fórnar lífi og tilveru íslenzku þjóðarinnar fyrir yfirdrottunarstefnu hins ægilega vestrana hervalds."

Kennsla í bardagaaðferðum gegn lögreglunni.

Þjv. 29/3 1949 Rammagrein.

"Vörn gegn árás.

Þar sem fyrirsjáanlegt er, að löggreglan og hvítliðasveitir fasista átla að beita gasárásum á friðsamleg mótmæli reykvískrar alþýðu, skal hér vakin athygli á því, að gasárás er auðvelt að verjast með því að bregða rökum vasaklút fyrir vit sér - sérstaklega augun - þá stund, sem gasið helzt í loftinu."

Hindra skal störf Alþingis.

Þjv. 27/3 1949. Frásögn af fundi kommúnista:

"Fundurinn sýndi, að þegar bandaríkjalepparnir leggja hinn nýja landráðasamning fyrir Alþingi, munu Reykvíkingar tugþúsundum saman koma og mótmæla til að hindra, að hann verði gerður ..."

Með rauða hernum - móti ~~xxxxxxxxxx~~ eigin þjóð

þjv. 23/3 1949

Jóhannes úr Kötlum um landráðaræðu franska kommúinstaleiötogans ~~Turkz~~ Thorez:

"... franski alþýðuforингinn Thorez lýsir því yfir, að hann mundi fagna rauða hernum, ef hann neyddist til að reka franskan fasistaherheim til sín aftur."

Skoðanabvingunin siðferðileg!

Pjv. 7.10.1950 Jóhannes úr Kötlum:

"Sú skoðanabvingun, sem á sér stað í hinum sósíalska heimi, er með öðrum orðum það siðferðilega átak, sem afnám rangsnúinna og úreltra samfélagsháttar krefst".

Fúleggjunum hent í virðingarskini!

Pjv. 27/5 1950

"Sakadómarinn í Reykjavík taldi virðingu Alþingis stafa hætta af fúleggjum. Þeim má ég biðja um meiri fúlegg - þau eru nefnilega sönnun pess, að þjóðinni er annt um þing sitt"

"Argus"

Vörum fyrir borð öllum bjóðremnings- og friðarsinnum!

Leninisminn, útg. Akureyri 1930, bls. 14
"Pað var því nauðsynlegt að endurskoða og gagnrýna alla starfsemi II. Alþjóðasambandsins og vinnuaðferðir og reka á dyr allan smáborgarskapinn og skammsýnina, varpa fyrir borð öllum stjórnmálaskúnum og liðhlaupum, bjóðremnings- og "friðar"-sózialistum. Nú varð að kanna allt vopnabúr II. Alþjóðasambandsins, kasta burt öllum þeim vopnum, sem deig voru orðin og ryðfallin og smíða ný í þeirra stað. Án þessarar undirbúningsstarfsemi var ógerningur að hefja herfðar á hendur auðvaldinu. Ef pessi undirbúningsstarfsemi hefði ekki verið, þá átti verkalýðurinn það á hættu að vera ekki nægilega vopnum búinn eða jafnvel vopnlaus í baráttu þeiri, sem fyrir höndum var."

Kreddur að kvarta yfir truflun atvinnulífsins!

Lanínisminn, útg. Akureyri 1930, síða 17

"Hvort hefur ekki byltingin í Rússlandi staðfest það, að pólitískar allsherjarverkfallið er hinn bezti skóli verkalýðsbyltingarinnar og bráonauðsynlegt meðal til að vígbúa og félagsbinda sem mestan hluta verkalýðsins, áður en sóknin mikla er hafin á vígi auðvaldsins? Og hvað stoða þá allir þessir smáborgaralegu kveinstafir yfir truflun eðlilegs atvinnulífs og eyðslu á sjóðum verkalýðsins? Er ekki auðsætt, að byltingarstarfsemin gerir að engu pessa kreddu takifærissinnanna?"

Getur ekki verið fullkomið lýðræði.

Leninisminn, útg. Akureyri 1930, síða 44

"Alræði öreiganna getur alls ekki verið "fullkomið" lýðræði, það getur ekki verið lýðræði fyrir alla, jafnt ríka sem fátaka. Alræði öreiganna hlýtur að vera ríki, sem er lýðræðissinnað að nýjum hætti (lyðræði verkamanna og alls vinnandi lýðs yfirleitt), en alræðissinnað að nýjum hætti (alræði yfir borgarastéttinni)."

Kommúnistar búrir hinum öflugustu vopnum.

Þjv. 30. mars 1949 Ræða Brynjólfss Bjarnasonar við vantraustsumræðu á Alþingi. Þar hótar hann " 800 milljónum manna á samfelldu landssvæði, alla leið frá Berlin austur að Kyrrahafi og suður á Austur-Indland, búnum hinum öflugustu vopnum nútímans."

Réttur 1939 - Úr Viðsjá eftir Sverrir Kristjánsson.

bls. 79

Nú verður heimurinn að skapa sér nýtt öryggisskipulag úr sprekum hins gamla sameiginlega öryggis. Mönnum er farið að skiljast, að sameiginlegt öryggi er eina vopnið, sem bítur á möndul hins fasistíska ofbeldis.

Réttur 1939 - J. Stalin á 18. flokks-
þinginu.

bls. 27

Í hlutleysissstefnunni kemur fram við-
leitni og ósk um að verða árásarríkjun-
um ekki til tafar í myrkraverkum þeirra,
til dæmis að meina ekki Japan að fara
í strið við Kína, og enn síður - strið
við Sovétríkin, láta styrjaldaraðila
sökkva dýpra og dýpra í styrjaldar-
fenið, egna þá frá tjaldabaki til að
veikja og skaða hvor annan og koma
fram á sviðið óþreyttir, þegar þau
eru orðin öragna, og skakka leikinn,
auðvitað "í nafni friðarins", en
ráða friðarkostum sjálfur.

Kostnaðarlítið og sniðugt:

"Fyrir byltingarárlæði öreiganna."

Ríki og bylting, útg. 1938

"... heldur líka fyrir því, að steypa borgara
stéttinni og eyðileggja (br. letur) borgara-
lega þingræði, fyrir lýðfrjálsu þjóðveldi
í sama stíl og kommunan var, eað lýðvaldi
verkamanna- og hermannaráðanna, fyrir
byltingarárlæði öreiganna."

Pingræðið enginn grundvöllur.

Einar Olgeirsson í 13. árg. Réttar.

"Pingræðið með öllu ~~þessum~~ masi þess og bvaðri,
hrafnafundum og hrossaprangi, er stofnun,
sem fáir munu telja vánlegan grundvöll til
sigurs voldugum hugsjónum

Út um lönd er þingræðið nú hin síðasta
blekking auðvaldsins".

Vald okkar styöst við vopnin!

Ríki og bylting, útg. hér 1938

Á síðu 35 segir, að sésialisminn hafi "óhákvæmilega í för með sér viðurkenningu á pólitískum yfirráðum öreiganna, alræði beirra, sem ekki veitir neinum öðrum hlutdeild í valdi sínunum og styöst beinlinis við vopnað vald fjöldans."

Brjóstfylking verkalyðsins, foringjarnir,
verða hin ríkjandi stétt!

Ríki og bylting, utg. 1938 Síða 119

"Alræði öreiganna, þ.e. brjóstfylking kúguðu stéttanna, skipulögö sem ríkjandi stétt til þess að halda arðræningjunum í skefjum, getur ekki blátt áfram gert lýðræðiö yfirgripsmeira..
~~XXIXSKA~~

Eyðileggjum allt stjórntakið!

Ríki og bylting, útg. 1938 Síða 139

"Byltingin felst í því, að öreigarnir eyðileggja "stjórntakið", meira að segja allt ríkisbéknið, og setja nýtt í staðinn, sem myndað er af vopnuðum verkamönnum".

Réttur 1942. J. Stalin.

bls. 79

Það er ekki markmið vort, að eyðileggja allan skipulags bundinn her i Rúzkalandi, því sérhver menntaður maður mun skilja, að það er jafn óæmögulegt í Rúzkalandi og Rússlandi, en það væri ekki heldur skynsamlegt frá sjónarmiði sigurvegarans.

Réttur 1941. Innlend viðsjá eftir Br. Bjarnason. Ávarp miðstj. Sósialistaf. bls. 135

íslendingar:

Gerið skyldu yðar í því striði, sem nú er háð til að ráða niðurlögum fasismans. Enginn má liggja á liði sínu! Allir verða að vinna sleitulaust að því, að þetta strið verði ragnarök fasisma og þjóðkúgunar, undirokunar og afturhalds, hvar sem þau finnast í heiminum.

Réttur 1941. Innlend viðsjá eftir Br. Bjarnason. Ávarp miðstj. Sósialistaf. bls. 134

íslenzku þjóðinni er frelsis síns vegna nauðsynlegt að treysta vináttuböndin við alþýðu Bretlands og bandamanna þess og Ameríku, einnig þann hlutá hennar, sem nú klæðist herkufli og berst með vopn í hönd gegn sameiginlegum óvini, jafnfram því, sem staðir er fast á móti hverskonar ágengi erlends hers á hagsmuni, rétt og heiður íslendinga. Frelsisbaráttu íslenzku þjóðarinnar verður ekki að skilin frá frelsisbaráttu þjóðanna í Bretaveldi og Ameríku.

Sveinn Björnsson forseti auðmannanna.

Pjv. 16/11 1949

Úr leiðara um forseta Íslands, Herra Svein Björnsson.

"En slika stjórn vildi forsetinn auðsjáanlega ekki. Afturhaldssjónarmið hans þekkir þjóðin einnig úr raðum hans, sem bera þess órækan vott, að hann telur sig stéttarforseta, forseta auðmannanna í Reykjavík."

Þá voru beir góðir fræðimenn.

Pjv. 6/1 1949

Talað er um útreikninga "hinna viðurkenndustu hagfræðinga þjóðarinnar, beirra Jónasar Haralz og Ólafs prófessors Björnssonar."

Auðvaldið sigrað í nýju striði.

Þjv. 17/12 1950

"Ný styrjöld stöðvar ekki sigurgöngu sósialismans, sigurgöngu alþýóunnar. Það ætti auðvald Bandaríkjanna að hafa lært af reynslu tveggja heimsstyrjalda síðan 1914. Ný styrjöld yrði tvímælalaust banabiti auðvalds-~~sins~~ skipulagsins í heiminum".

Sósialisminn sigrar í næsta striði.

"friðar-

Þjv. 17/12 1950. Úr/ræðu "Pórbergs Pórðarsonar um næstu styrjöld:

"Eg er í engum vafa um, eftir að hafa íhugað alla málavexti, að hún verður banabiti auðvaldsins og sigur sósialismans um allan heim."

Bandaríkjamenn hjálpsamt fólk og hleypidómalaus

Þjv. 26/8 1950 Birtur kafli úr bók Kiljans, Reisubókarkorn.

"Eg hef átt leingur heima í Bandaríkjunum en nokkru öðru landi utan heimlands míns, hátt á þriðja ár og hef bekkt persónulega fleiri einstaklinga af bandaríkjapjóðerni en nokkru öðru þjoðerni. Það er erfitt að hugsa sér friðsamara, ljúfara og hjálpsamara fólk, eða fólk sem sé jafn vingjarnlegt og hleypidómalaust í hugsunarhætti gagnvart hverjum sem er".

Auðvaldið sigrað í nýju striði.

Pjv. 17/12 1950

"Ný styrjöld stöðvar ekki sigurgöngu sósialismans, sigurgöngu alþýðunnar. Það etti auðvald Bandaríkjanna að hafa lært af reynslu tveggja heimsstyrjalda síðan 1914. Ný styrjöld yrði tvímælalaust banabiti auðvaldsins skipulagsins í heiminum".

Sósialisminn sigrar í næsta striði.

"^{friðar-}
Pjv. 17/12 1950. Úr/ræðu" Þórbergs Þórðarsonar um næstu styrjöld:

"Eg er í engum vafa um, eftir að hafa íhugað alla málavexti, að hún verður banabiti auðvaldsins og sigur sósialismans um allan heim."

Bandaríkjamenn hjálpsamt fólk og hleypidómalaus

Pjv. 26/8 1950 Birtur kafli úr bók Kiljans, Reisubókarkorn.

"Eg hef átt leingur heima í Bandaríkjunum en nokkru öðru landi utan heimlands míns, hátt á þriðja ár og hef bekkt persónulega fleiri einstaklinga af bandaríkjabjóðerni en nokkru öðru þjóðerni. Það er erfitt að hugsa sér friðsamara, ljúfara og hjálpsamara fólk, eða fólk sem sé jafn vingjarnlegt og hleypidómalaust í hugsunarhætti gagnvart hverjum sem er".

Kannast ekki einhver við það!

Leninisminn, útg. Akureyri 1930. Síða 81
"Á einum og sama áfanga byltingarinnar
getur bradagaaðferðin skift um ham mörgum
sinnum, eftir því, hvort byltingin er í vexti
aða minnkun, hvort alda byltingarinnar er að
rísa eða fjara út."

Umbætur styrkja borgarastéttina, bess vegna
eru kommúnistar á móti þeim, nema til atkvæða-
vieða.

Leninisminn, útg. Akureyri 1930 Bls. 91-92
"Endurbótasinnunum er endurbótin allt, en
byltingarstarfið hégomamál, aðeins orð, sem
hann notar til þess að slá ryki í augun á
lýönum. Þess vegna breytast endurbæturnar
með endurbótasinnaðri bardagaaðferð undir
hinni borgaralegu drottun og verða óhjákvæmi-
lega tæki til að styrkja vald borgarastéttar-
innar og tvístra byltingunni.

Byltingasinnum er aftur á móti byltinga-
starfið höfuðatriðið, en ekki endurbæturnar.

Byltingasinnarnir viðurkenna umbæturnar,
af því að þeir sjá í þeim tengsl milli löglegs
og álöglegs starfs, og geta í skjóli þeirra
notað þær til að efla ólöglega starfsemi
og búa lýöinn undir að steypa borgarastéttinni"

Þóólitísk félög eiga að hlíta pólitískri
leiðsögn okkar!

Leninisminn, útg. Akureyri 1930 Síða 103
"Þetta er auðvitað ekki svo að skilja, að
hin óflokksbundnu samtök - veralýðsfélög,
samvinnufélög o.s.frv.- eigi formlega að
vera undir stjórn flokksins. Hér er aðeins
að ræða um það, að flokksmenn, sem eru í
pessum samtökum, eflaust sem áhrifaríkir
meðlimir, beiti öllum meðölum sannfaringarinn-
ar, til þess að þessi óflokksbundnu samtök
nálgist sem mest verkalyðsflokkinn í allri
starfsemi sinni og hlíti pólitískri leiðsögn
hans af fúsum vilja".

Baráttan á að vera "blóðug og óblóðug, fri-
söm og ófriðsöm".

Leninsiminn, útg. Ak. 1930 Síða 105

Alraði öreiganna er harðsnúin barátta,
blóðug og óblóðug, friðsöm og ófriðsöm. Það
er barátta á sviði hermála og atvinnumála,
uppeldis- og stjórnarbarátta við öfl og erfðis-
hins gamla þjóðfélags".

Losna barf við ættjarðarvini, "bjóðremnings-
senna og friðarvini.

Leninisminn, utg. Ak 1930 Síða 108

"Leiðin til þess að efla og styrkja verka-
lýðsflokkana er að losa þá við takifær-
sinnana, endurbótasinnana, imperialistana,
þjóðremningssinnana, ættjarðarvininax og
"friðar"-sinnana, sem skreyta sig nafni sósial-
ismans."

Þeir fyrirlitu áður að draga dul á skoðanir
sínar.

Kommúnistaávarpið.

"Kommúnistar fyrirlíta að draga dul á
skoðanir sínar og fyrirætlanir. Þeir lýsa
því hiklaust yfir, að markmiði þeirra verður
ekki náð, nema með því að beita valdi og
kollvarpa öllu hinu ríkjandi þjóðskipulagi".

Sigur Vesturveldanna engu betri en nazista!

Pjv. 13. júli 1940

"Hvaða ástæða er til að halda, að sigur Vesturveldanna verði nokkuð vitund betri en sigur Þjóðverja?*

Það er því ekkert val milli hernaðaraöilanna, því sérhver aðstoð, sem öðrum hvorum er veitt, þýður uppgjöf allrar baráttu fyrir friði og bættum hag þjóðanna."

Glæsamleg heimska að berjast við nazismann!

Investíá 9. okt. 1939

"Það er hægt að virða eða hata Hitlerismann, eins og sérhvert annað pólitískt skoðanakerfi. Slikt er smekksatriði. En að hefja styrjöld til pess að "tortíma Hitlerismanum" er að láta glæpsamlega heimsku viðgangast í stjórnmálunum".

Að ljúga er ekki lýgi, heldur bláköld nauðsyn!

Die rote Fahne, 19. ágúst 1923

"Að nota lýgina sem baráttutaki, eins og kommuñistar gera í dagblöðunum, það er ekki að ljúga, það er bláköld nauðsyn."

Réttur 1944.

bls. 93

í ástæðum opinberrar tilskipunar 28. des. 1938 er vitnað í dæmi um óstundvisi, um verkamenn sem komi ekki til vinnu nema fjóra eða fimm daga vikunnar og flakka frá einni verksmiðju til annarrar með stuttu millibili. Tilskipun pessi benti verksmiðjustjórum á þau fyrirmæli, að óafsakanlegar fjarvistir væru uppsagnarsök og að hægt væri að telja mönnum það til fjarvista, ef þeir kæmu tuttugu / mínútum of seint; það var ennfremur svo fyrir mælt, að forstjórar, sem létu undir höfuð leggjast að víkja mönnum frá vinnu, ef þeir væri prisvar fjarvistum á mánuði án ástæðu, eða fjórum sinnum á tveim mánuðum, skyldu sjálfir verða sóttir til sektar. Þá var og ákveðið, að í framtíðinni byrftu menn að hafa unnið 11 mánuði á sama stað (í stað hálfssjötta áður) til pess að öðlast réttindi til tveggja víkna leyfis með fullu kaupi, því að óprútnir menn höfðu stundum brotið pessar reglur með því að vinna hálfan sjötta mánuð sitt í hvorri verksmiðjunni og tryggja sér þannig tvö leyfi á ári.

Einar Olgeirsson í Rétti 1938

bls. 2

Meginreglan, sem Sovétríkin berjast fyrir, er að pjóðirnar verndi sam-eiginlegt öryggi sitt með því að koma sameiginlega fram gegn friðar-spillunum, tafarlaust og með harö-fylgi.

Réttur 1937.

bls. 283.

Áx ríkisbúi einu, sem ég heimsótti nálagt Rostov, voru lagstu laun 200 til 250 rúblur á mánuði með leigulausri íbúð. En hæstu laun faglærðs vélamanns voru 1500 rúblur.

Réttur 1942. Samþykkt á 3. þingi
Sózialistafloksins sem skilyrði
fyrir þáttöku floksins í ríkisstjórn.

bls. 102

Í utanríkismálum sé tekin upp ákveðin
stefna með Bandamönnum og móti fas-
ismanum. Ríkisstjórnin gefi út sam-
úðaryfirlýsingu með Bandamönnum og
stuðli að virkri aðstoð íslendinga
við landvarnir Íslands í samvinnu við
hernaðaryfirvöldin, jafnframt því sem
staðið sé á verði gegn hverskonar yfir-
gangi erlends valds hér á landi á sviði
viðskiptamála og stjórnmála. Tekið sé
upp þegar í stað gagnkvæmt stjórnmála-
samband við Sovétríkin. Leitað sé samn-
inga við Bretland, Sovétríkin og Banda-
ríkin og stjórnir annarra frjálsra þjóða

Réttur 1940. Erlend viðsjá.

bls. 103.

Hvernig stendur á því, að þjóðverjar
gerðu ekki í fyrrahaust bandalag við
vesturveldin og snerust gegn Rússum, í
stað þess að gera sáttmála við Sovétríkin
og ráðast gegn vesturveldunum? Hver er
undirrótin að þeirri djarflegu og hugum-
stóru utanríkismálastefnu, sem Sovétríkin
hafa
~~þín/gét~~ rekið að undanförnu? Hvernig
stendur á því, að á vettvangi alþjóða-
stjórnmála virðast Sovétríkin ein geta-
haft fram allt það, er þeim sýnist, án
þess að nokkurt ríki treystist til að
leggja Stein í götu þeirra?

Það hefur verið lítið gert að því
að skýra þessar spurningar, og hér skal
það ekki gert til neinnar hlitar. Aðeins
skal á það bent, að skýringin á áðurtöld-
um spurningum er fyrst og fremst fólgin í
hinum gífurlega hernaðarstyrk Sovétríkjanna

Réttur 1941. Halldór Kiljan Laxness:

Mannasiðir.

bls. 2-3

Okkur finnst líka aðáanlegt, hvernig þ
hinir brezku alþyðumenn, sem he'r dvelja
mú í herbúningi tugþúsundum saman,
koma fram í landi okkar. Hin kyrrláta
og häverska framkoma þessara manna,
hið þokkalega fas þeirra brátt fyrir
fátækt og hálfgildings-sveltu hermannas-
skálans, kurteisi sú, sem þeir sýna
manni í orðum og aði, og hið glaðværa
látbragð þeirra, brátt fyrir hið ó-
virðulega líf, sem þeir verða að þola
hér fjarri heimilum sínum, ættingjum
og ástvinum, sýnir okkur betur en allt
annað hvern mann enska þjóðin hefur að
geyma.

Réttur 1939 - J. Stalin á 18. flokks-
þinginu.

bls. 30

Allur ófriður, hversu takmarkaður sem
hann er og hversu afskekktan útkjálka
jarðar, sem hann snýst um, er hættuleg-
ur fyrir friðsömu ríkin.

Réttur 1941. Innlend viðsjá eftir Br.
Bjarnason. Ávarp miðstj. Sósialistafl.
bls. 133

"Islenzka þjóðin, sem ann frelsi sínu
öllu framar og er stolt af menningar-
arfi sínum og sögu, er vissulega reiðu-
bún til að leggja fram sinn skerf til
þess að fasisminn, sem frelsi hennar og
sjálfstæði stafar mest ógn af, megi verða
að velli lagður. Islenzka þjóðin fagnar
þeim aðgerðum, sem gerðar eru í þessu
skyni og hún mundi sízt harma þótt fas-
ismanum yrði greidd þung högg og stór
frá landi því, sem hún ein hefur byggt
í þúsund ár og ein vill byggja um alla
framtíð."

Réttur 1939 - Ræða J. Stalíns á
18. flokksþinginu
bls. 27

í raun og veru ýtir hlutleysisstefn-
an undir árásir, glædir striðslogana
og stuðlar að útbreiðslu striðs allt
til heimsstyrjaldar.

Réttur 1937.

bls. 328

Pær staðreyndir, að í Sovétríkjum eru fullkomnustu verksmiðjurnar, stærstu urkuverin, stórfenglegustu skipaskurðirnir, áræðmustu landkönnuðirnir, fegurstu leikhúsin, hjartnæmasta hljómlistin og hinn tígulegi Rauði her til varnar landim - eru í rauninni landvinningar hinnar sósialistisku byltingar, og það fer ótvíratt langt fram úr því, sem hið fræðilega ímyndunarafl gat nokkru sinni áður gert sér grein fyrir um sósialismann.

Réttur 1936. Björn Franzson.

bls. 71.

Eins og aðrar kreddur trúarbragðanna er kennningin um tilveru guðs algerlega órökstudd, og meir en það. Hún er alger fjarstæða.

Réttur 1934. Gunnar Benediktsson.

bls. 184-5

Kristsmyn dir hafa undantekningarlítið sýnt sívolandi og sískelandi mannaumingja. Hann hefir grátið yfir öllum sköpuðum hlutum. Hann grætur yfir Jerúsalem. Hann grætur // við gröf Lasamusar, og hann grætur, þegar hann er að biðja til guðs. Í gegnum þennan eilifa grát átti hann að kenna fólkini að vera sigratandi, þaði í sorg og gleði. Við jarðarfarið áttu menn vit-anlega að háskæla, elskendurnir áttu að gráta á brúðarbekknum, og á sól-björtum sumardögum áttu 14 ára umg-menni að krjúpa skelandi inn við alt-ari. Þannig áttu þau að staðfestast út í baráttu lífsins.

Pessum sívolandi Jesú hefir yfir-stéttin haldið að alþýðunni, til þess að gera hana sem auðmjúkasta og við ráðanlegasta.

Réttur 1942. Þessi ófögnuður er í

sögu eftir Ólaf Jóh. Sigurðsson.

bls. 17

Nei, fari það í helviti: hrópaði Bjössi og tókst allur á loft. Hann færði sig nær henni og réðst heiftar-legar á kristindóminn. Jóhannes skír-ari var til dæmis útsmoginn kvenna-bósi, sem tældi saklausar stúlkur til að fara úr fötum og striplast út í ánni Jórdan. Síðan leiddi hann þær bak við hól.... jæja, sleppum því: Hvað var Pétur postuli? Heigull og svikari, sem afneitaði skoðunum sínum. Hvað var Páll? Bölvaður flakkari og kaplabrinki, sem sagði eitt í dag og annað á morgum. Guðspjallamennirnir Markús, Lúkas og Matteus voru allir mestu óráðsíubelgir og kaplabrinkar. Jafnvel Lazarus, sem þóttist vera dauður, var einnig skelfilegur kaplabrinki.

Andstæðingarnir byrftu að fá krabbamein.

Pjv. 11/6 1950

Viðtal við Aðalbjörn Pétursson í tilefni af 30 ára gullsmiðsafmæli. Hann segir:

"Hati ég nokkra menn, þá eru það þíær, sem hafa reynt að selja fósturjörðina sjálfa, og mundi gráta þurrum tárum ~~xx~~ pann dag, sem þeir fengju krabbamein"

Réttur 1940. Erlend viðsjá.

bls. 53.

Flestir munu nú viðurkenna, að minnsta kosti í hjarta sínu, að stefna Sovétríkjanna í Finnlands-málum síðastliðinn vetur, hafi eingöngu markazt af hernaðarlegum sjónarmiðum og að afstaða þeirra hafi verið skiljanleg og eðlileg.

Réttur 1940. Um söfnunina til
Finnlands. Innlend viðsjá eftir
Brynjólf Bjarnason.
bls. 38.

Óafmáanlegur blettur var settur á
nafn íslenzka Rauða krossins, sem var
láttinn standa fyrir þessari söfnun,
landi sínu til smánar. Það söfnuðust
að minnsta kosti 180 þúsund krónur.
Söfnun þessi minnti mjög á safnanir
nazistanna í Þýzkalandi, og líktust
oft á tíðum meir aðferðum ræningjans,
sem heldur byssu fyrir brjóst mamma
og heimtar peningana eða lífið, en
venjulegri friðsamlegri söfnun. Menn
áttu á hættu að missa atvinnu sína,
ef þeir ~~X~~ ekki lögðu fram fé.

Réttur 1939. Lenin: "Öreigalyður og
styrjöld".

bls. 162

"Afstaða vor til styrjaldar hlýtur að
vera mismunandi á ýmsum tímum, í sam-
ræmi við hinar sögulegu aðstæður, inn-
byrðis af stöðu stéttanna o.s.frv.
Það væri heimskulegt að afneita þátt-
töku í styrjöldum í eitt skipti fyrir
öll og gera það að grundvallaratriði".

Réttur 1941. Innlend viðsjá eftir
Br. Bjarnason. Ávarp miðstj. Sósialistaf
bls. 134

Enginn íslendingur getur því verið
sinnulaus um þær skelfingar sem býða
vor, eins og annarrum þjóða, ef fasismannum
tekst að vinna bug á Rauða hernum og
öölast mætt þann, er fylgir drottunum
yfir Ukrainu og Kaukasus. Og þótt
traust íslenzku þjóðarinnar á Rauða
hernum sé gott og hún beri og vaxandi
traust til baráttumáttar og baráttu-
vilja hinnar brezku þjóðar, /þá ber
þjóð vorri skylda til að vinna á sínu
sviði allt hvað hún megnar að því að
herstyrkur þjóðanna, sem gegn Hitler
berjast, megi verða sem ~~meztur~~ og not-
hæfastur í hvívetna, einnig hér á landi,
og vill flokkurinn leggja áherslu að
íslenzkur verkalyður og íslenzkur al-
menningur stuðli að því eftir mætti að

Réttur 1939 - Einar Olgeirsson: Valda-
kerfi Íslands 1927-39

bls. 108

Út af fyrir sig er auðvitað ekkert
við það að athuga að sósialisti
starfi í þjónustu ríkisins og stund-
um er jafnvel hugsanlegt að beita
embættum eða stöðum, sem þeir eru
settir í, sem vígi fyrir verkalyðs-
hreyfinguna.

Réttur 1937. 20. júni 1937 eftir J.V.

bls. 287

Hún teygir sig hingað hin kolsvarta
kló

til að klófesta sofandi lýð.

Pví dugir ei lengur að doka með ró,
en djarfhuga búast í strið.

Notaðu rétt þinn og rektu af þér
allan ræningja- og svikaher.

Réttur 1940. Erlend viðsjá.

bls. 55

í samningatilboði því, sem Sovétrið gerðu Finnlandi í fyrrahaust,
fólst ekkert, sem skerti sjálfstæði
Finnlands. Þetta viðurkenndu Finnar
sjálfir um öll atriðin nema leiguna
á Hangöskaga, en á því atriði strönduðu
samningarnir. Þó var það ekki annað
en viðbára. Enginn neitar því nú, að
Finnar séu enn sjálfstæð þjóð, og
hafa þeir þó orðið að ganga að stórum
harðari skilmálum en farið var fram
á í fyrra, meðal annars því, að leigja
Hangöskaga.

Réttur 1943.
bls. 14

Það er ekki lengur barizt um lítið. Sam-einaður flókkur íslenzkrar alþýðu ætlar sér ekki að vinna neitt minna en landið allt, með gögnum og gæðum, ætlar sér allan menningarárf íslendinga.

Hermann og kommar sammála.

bjv. 22/11 1949 Úr forsióurgrein um tilraunir Herm. Jónassonar til stjórnarmyndunar.

"Tveim dögum síðar hittust fulltrúar frá Fransókanarflokknum og Sósíalistaflokknum á viðraðufund um stjóranmyndun. Á þeim fundi kom ekki fram neinn ágreiningur um malefnaleg skilyrði Sósíalistaflokkssins, en hins vegar lýsti Hermann Jónasson yfir því, að myndun vinstri stjórnar væri ekki möguleg þar sem framsoknarflokkurinn og Sósíalistaflokkurinn hefðour ekki meiri hluta á þingi."

(leturbær. Pjv.)

Réttur 1948. Einar Olgeirsson

bls. 94

Er ekki einmitt Ameríka það land, sem vér getum tekið oss til fyrirmynadar um tækni, verkhyggni og vinnuaðferðir?

Og þótt vér stöndum föstum fótum í menningu Evrópu, settum vér þá að gleyma því, hvern ~~þýfþýz~~ bráð vér höfum sjálfir tengt milli Evrópu og Ameríku, þó smáir séum?

Og þó oss, eins og þorra Ameríkumanna líka, myndi hrjósa hugur við, ef fasista-afturhald yrði þar ofan á, - munum vér samt ekki minnast þess atíð, að þegar kúgun svarf að íslendingum á síðustu öld, þá var Ameríka með "landrýmið sitt mikla" athvarf fjölda dæðadrengja? Aldrei skal það firnast með þjóð vorri, að "vestræn óbyggð" veitti einhverjum stórbrottnasta íslending, sem fæðzt hefur, möguleika til æðsta proska, sem nokkur af voru skál达kyni hefur nað - þegar andans Akrahreppur

Réttur 1948.

bls. 29

Íslenzkir alþýðumenn, karlar og konur.

Leggið ykkar skerf í söfnunina til Rauða kross Sovétríkjanna, gerið söfnunina svo mikla, að íslendingum verði sómi að.

(Mætti kanskje nota sem andstæðu við mótmóðra þeirra við Finnlandssöfnunina).

Réttur 1939. Lenin: "Opið bréf til
Boris Souvarine".

bls. 162

"Frá sjónarmiði Marxismans er nauðsynlegt að ákvarða stjórmálaeðli
hverrar styrjaldar út af fyrir sig".

Réttur 1941. Halldór Kiljan Laxness:
Mannasiðir.

bls. 7

Það er almannamál út um heim, og
frægt af bókmenntum að gáfnastig
herforingja í venjulegum kapítalista-
herjum sé hið lægsta sem hagt er að
komast utan fávitahálanna, en í venju-
legum kapítalistískum her eru hinir
heimskari pabbasynir hafðir fyrir
foringja, auðvaldsdrengir þeir, sem
til einskis duga í borgaralegu lífi
eru settir þangað í krafti peninga
sinna, eða pabbanna.

Réttur 1940. Erlend viðsjá.

bls. 102

Og að lokum stældu þeir hernaðarkenn-
ingar bolsévíka svo vel, að við lá, að
þeir gætu unnið styrjöldina á nokkrum
vikum. (þeir höfðu sérstaklega góð
skilyrði til þess að kynnast hernaðar-
kenningu bolsevíka, með því að margir
þýzkir herforingjar fengu að starfa með
rússneska hernum á tínum Weimerlýðveldis-
ins, þegar þjóðverjar máttu ekki hafa
nema mjög takmarkaðan her, sem ekki gat
veitt herforingjum þessum verulegt starfs-
svið).

Réttur 1940. Erlend viðsjá*.

bls. 54.

Pannig stóð á því, að hagsmunir
pólitískrar klíku í London réðu
því, hvernig mestur hluti íslenzku
þjóðarinnar leit á Finnlandsmálið.
Þetta ætti að geta orðið mörgum
hollur lærðómur, svo að þeir ~~þýzkir~~
háti ekki öðru sinni óhlutvanda póli-
tískra forkólfra teyma sig út í
glórulausa og tilefnislausa tryll-
ingu, sem þeir þurfa að blygðast
sín fyrir hálfu árið síðar.

Réttur 1940. Veraldarstrið og verkalyðshreyfing.

bls. 20.

Pað mun í því efni sem svo mörgum öðrum verða reyndin, að verkalyð og vinnandi stéttum heimsins verður ekki önnur leið fær en þjóðbraut sú, er hin mikla rússneska bylting markaði fyrir tuttugu árum.

Réttur 1940. Veraldarstrið og verkalyðshreyfing.

bls. 16

Lausnarorð verkalyðsins í þessu striði er ekki að neita að berjast, heldur að berjast sem sósialisti, fyrir falli yfirráðastéttarinnar í öllum striðslöndum fyrir valdatöku verkalyðsins, fyrir frelsi nýlendnanna og sjálfssákvörðunarrétti þjóðanna. Pað þýðir að verkalyðurinn má ekki linna á stéttabaráttu sinni meðan á styrjöldinni stendur, hann verður að halda fast við bardagarétt sinn og beita horum gegn kúgurum sínum og kvölurum. Mitt í ógnum striðsins verður verkamaðurinn, hverrar þjóðar sem hann er, hvort sem hann er staddur á vígvellinum eða við vinnu sína, að starfa í þjónustu sósialistiskrar hugsjónar.

Réttur 1940. Lenin: Fyrirlestur
fluttur 14. október 1914.

bls. 16

"Ef striðið hefur á annað borð brotist út, þá er óhugsanlegt að komast undan því. Maður verður að ganga út í striðið og gera skyldu sína sem sósíalisti. Á vígvellinum hugsa menn og ígrunda ef til vill enn meira en heima hjá sér. Pangar verður maður að fara og þar verður maður að fylkja öreigalyðnum til baráttu fyrir lokatakmarkinu".

Réttur 1939. R. Palme Dutt: Styrjöldin og sósíalisminn.

bls. 164

Verkalýðshreyfingin skyldi einbeita baráttunni gegn heimsvaldastefnu heimalandsins, sýna fram á blekkingaréðli slagorðsins um varnarstyrjöld, neita að taka varnarstöðu fyrr en alþýðan hafði náð völdum, breyta heimsvaldastyrjöldinni í borgarastyrjöld og berjast fyrir sigri sósíalismans, er hlýtur að verða aðaltakmark alþýðustéttanna í öllum heimsvaldastyrjöldum.

Réttur 1939. R. Palme Dutt: Styrjöldin og sósíalisminn.

bls. 181

Auk endurreisnar Póllands hafa Bandamenn lýst yfir aðeins einu striðs-takmarki: "Útpurrkun Hitlerismans".

Hvað er meint með því? Þeirri spurningu fæst ekki svarað. Að sjálf-sögðu er kollvörpun Hitlersstjórnarinnar hlutverk þyžku þjóðarinnar, en gerist ekki á þann hátt að ný stjórn sé sett yfir landið með utan-aðkomandi hernaðaraðgerðum.

Réttur 1939. R. Palme Dutt: Styrjöld og sósíalisminn.

bls. 182

Einungis sterkt, óháð og herská verka-lýðshreyfing getur varið hagsmuni verka-lýðsins gegn þessum árásum.

Réttur 1939. R. Palme Dutt: Styrjöldin og sósialisminn.

bls. 182

Brezki verkamannaflokkurinn hefur gengið til samvinnu við Chamberlain-stjórnina, hefur "trúnaðarmenn" við helztu ráðuneytin og hefur lýst yfir pólitísku vopnahléi meðan á styrjöldinni stendur. Pessi afstaða er stórhættuleg hagsmunum verkalyðshreyfingarinnar og brezku þjóðarinnar.

Réttur 1939. R. Palme Dutt: Styrjöldin og sósialisminn.

bls. 182

Í öllum styrjaldarlöndum safnast fyrir sprengiefni. Nýlendupjóðirnar rykkja í fjötra sína og sjá möguleika opnast til aukinnar frelsisbaráttu. Önnur heimsvaldastyrjöldin er hið sögulega merki alþýðunnar í Evrópu og nýlendupjóða heimsins. Timinn er kominn til að varpa af sér hlekkjunum og hefja nýja sókn til takmarksins - sigurs sósialismans um allan heim.

Réttur 1939. R. Palme Dutt: Styrjöldin og sósialisminn.

bls. 176

En það varð að finna leið til að sundra samfylkingu afturhaldsaflanna. Og 23 ágúst undirritaði sovétstjórnin griðarsáttmála milli Sovétríkjanna og Íslands.

Réttur 1939. R. Palme Dutt: Styrjöldin og Sósialisminn.

bls. 163

Til að leysa úr verkefnum þessum, má búast við að nota purfi ýmis baráttuform, er hvert samsvari þeim próunarstigum sem myndast við hinar örskjótu breytingar á kraftahlutföllum, er gera má ráð fyrir.

Réttur 1939 - Einar Olgeirsson: Valda-
kerfi Íslands 1927-39

bls. 106

En með því að öölast hinn sósialistiska
skilning á þjóðféluginu, sér verka-
maðurinn hvern mátt og möguleika stétt
hans hefur til að frelsa sjálfa sig
endanlega úr ófrelsi, ánauð og fátækt
með því að afnema auðvaldspjóðfélagið
og koma á sósialismanum, sameign verka-
lyðsins á framleiðslutækjunum.

Réttur 1939 - J. Stalin á 18. flokks-
þinginu, um sameiningu Sovét-Úkraínu
Karpato-Úkraínu.

En séu til í reynd svo brjálaðir
menn, þá verið viss um að í landi
voru er nóg af spennitreyjum til
þess að gera þá skaðlausa. (Lófatak).

bls. 28

Einar Olgeirsson í Rétti 1938

bls. 172

íslenzka þjóðin veðður öll að vakna
til meðvitundar um það, að með því
að bora að beita af skörungsskap og
viti þjóðfrelnsi sínu og lýðræði þjóð-
inni sjálfri til hagsbóta, þá getur hún
skapað sér hér góð kjör og öruggan
rétt.